

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ - ΓΡΑΦΕΙΑ: ΤΣΑΜΗ ΚΑΡΑΤΑΣΟΥ 29 - Τηλ. 913.919

Ὑπεύθυνος γιὰ τὴ σύνταξη τῆς ὕλης: ΑΘΑΝ. ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ: Σκρᾶ 52, Καλλιθέα - Τηλ. 9561.500

Ὑπεύθυνος σύμφωνα με τὸν νόμο ΠΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Τσάμη Καρατάσου 29

Η ΚΟΤΑ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΑΥΓΑ

Ἐνα ἀπὸ τὰ κλασσικὰ παραμύθια ποὺ μαθαίναμε μικροὶ ἦταν ἡ κότα με τὰ χρυσὰ αὐγά. Κάποιος ἔξυπνος ἀποφάσισε νὰ ἀγοράσῃ τὴν κότα ποὺ γεννοῦσε χρυσὰ αὐγά. Ἡ ἀπληστία του ὅμως τὸν τιμώρησε. Σκέφτηκε, ἀντὶ νὰ περιμένῃ νὰ τοῦ γεννᾷ κάθε μέρα ἓνα χρυσὸ αὐγὸ, ἦταν προτιμότερο νὰ τῆς ἀνοίξῃ τὴν κοιλία γιὰ νὰ δῇ τί μηχανὴ εἶχε μέσα ποὺ ἐφτιαχνε τὰ αὐγά. Φυσικὰ, ἡ μηχανὴ δὲν βρέθηκε καὶ ἡ κότα ψόφησε.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ μᾶς ἐρχεται στὸ νοῦ κάθε φορὰ ποὺ μερικοὶ ἄνθρωποι παραβλέπουν τὸ πραγματικὸ σημερινὸ συμφέρον τους καὶ ὀνειρεύονται κάποιο μεγάλο φανταστικὸ μελλοντικὸ σχέδιο ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὸ φτάσουν ποτέ.

Στὸ χωριὸ μας περιμένουμε ὅλοι αὐτὴ τὴν ἐποχὴ νὰ δοῦμε με μεγάλη χαρὰ νὰ τελειώῃ ὁ δρόμος ποὺ θὰ ἐνώνῃ τὴν Παναγία με τὴν κεντρικὴ ἀρτηρία Πλατεία—Στρογγυλὸ. Ὅλοι μποροῦν νὰ φανταστοῦν τίς οικονομικὲς συνέπειες ποὺ θὰ ἔχῃ γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς περιοχῆς αὐτὸ τὸ ἔργο. Ὅλοι θὰ περιμέναμε νὰ δοῦμε μιὰ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτῆτες τῆς ἀναδιοποιήτης περιοχῆς τοῦ Ἀϊγιαννάκη νὰ ἐρχονται καὶ νὰ προσφέρουν ἓνα μέρος τῆς ἰδιοκτησίας τους γιὰ νὰ ἀνοίξῃ ἓνας καινούργιος δρόμος ποὺ θὰ ἔκανε τὴν περιοχὴ νὰ γεννᾷ «χρυσὰ αὐγά».

Φαίνεται ὅμως, με τὴ νοοτροπία ποὺ μᾶς δέρνει, πᾶμε νὰ σφάξουμε τὴν κότα πρὶν δοῦμε τὰ αὐγά της.

Ὑπάρχει καὶ ἄλλο δείγμα αὐτῆς τῆς νοοτροπίας

ΜΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥΣ

Ὁραῖοι εἶναι οἱ λόγοι ποὺ συνηθίζουν νὰ ἐκφωνοῦν βουλευτὲς καὶ ὑπουργοὶ γιὰ νὰ πείσουν τοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου νὰ μείνουν ἀμετακίνητοι στὰ χωριά τους. Ὁραῖα εἶναι τὰ μέτρα ποὺ παίρνει τὸ Κράτος γιὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ἀγροτικὸ εἰσόδημα καὶ ἐπιβαρύνει με ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων τὸν κρατικὸ προϋπολογισμό.

Ἀποτελεῖ ὅμως μιὰ δυσάρεστη ἐκπληξὴ τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ ἐπ'σημα κρατικὰ ὄργανα, εἴτε ἀπὸ διάθεση νὰ ἐνισχύσῃ τίς ἀπύψεις ὠρισμένων ὀργανισμῶν «ἰδιωτικῆς ἀσφαλείας» ὅπως εἶναι τὰ ΚΤΕΛ, εἴτε κάτω ἀπὸ τὸ θάρρος γραφειοκρατικῶν διαδικασιῶν, δὲν μποροῦν νὰ λύσουν ἓνα ἀπλὸ πρόβλημα ποὺ κοντεύει νὰ τινάξῃ στὸν ἀέρα τόσο τὰ ὠραῖα λόγια ὅσο καὶ τὰ δαπανηρὰ κρατικὰ προγράμματα ἐνισχύσεως τῆς ὑπαίθρου.

Ἡ Κοινότης Καλοσκοπιῆς, με τὸ ὑπ' ἀριθ. 86)76

Διάφοροι κάτοικοι τῶν πόλεων, κουρασμένοι ἀπὸ τὸ θόρυβο καὶ τὴν κούραση, ἀποφάσισαν νὰ πάρουν τὰ βουνὰ καὶ ἀρχίζουν νὰ ἀγοράζουν ἓνα κομμάτι γῆς γιὰ νὰ χτίσουν ἓνα ἐξοχικὸ σπιτάκι σὲ κάποιο χωριό. Στὸ σπιτάκι αὐτὸ θὰ μένουν ἓνα-δυὸ μῆνες τὸ χρόνο καὶ μερικὰ Σαββατοκύριακα, ξεοδεύοντας τὰ περισσεύματα ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά τους στὴν πόλιν. Ὑπάρχουν μέρη στὴν Ἑλλάδα, ὅπου διάφορα Δασαρχεῖα παραχωροῦν σχεδὸν δωρεὰν γιὰ πολλὰ χρόνια περιοχές γιὰ τέτοιους οἰκισμοὺς. Μερικοὶ ὅμως δὲν τὸ πληροφόρηθηκαν καὶ ἐπιμένουν νὰ τρέχουν στὰ χωριά. Καὶ ἰδοὺ τὸ ἀποτέλεσμα. Οἱ Κουκουβιστιανοὶ προτιμοῦν νὰ πετάξουν τὸ χρυσὸ αὐγὸ, γιὰτὶ ἐλπίζουν νὰ ἀποκτήσουν κάποτε τὴν κότα. Ἔτσι, κάποιος τέτοιος πελάτης, ὅταν ἄκουσε ὅτι τοῦ ζητᾶνε στὴν Κουκουβίστα μιὰ ὑπερβολικὴ τιμὴ γιὰ τὴν ἀγορὰ ἐνὸς χωραφιοῦ, ἄλλαξε δρόμο καὶ πῆγε στὴν Παύλιανη ὅπου τὸν ὑποδέχθηκαν με ἀνοιχτές ἀγκάλες, γιὰτὶ ἦταν λιγώτερο ἀπληστοί.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἴσως εἶναι λίγο πικρά, ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ λέγεται πρὶν εἶναι ἀργά. Ἐλπίζουμε ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται χωραφίων τῆς περιοχῆς ποὺ πρόκειται νὰ περάσῃ ὁ δρόμος γιὰ τὸν Ἀϊγιαννάκη θὰ ξανασκεφθοῦν τὸ θέμα καὶ θὰ προσπαθήσουν, τώρα ποὺ ὑπάρχει πίστωση καὶ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τίς κοινοτικὲς ἀρχές νὰ μὴν φέρουν δυσκολίες στὴ συμβολικὴ παραχώρηση ἐνὸς τμήματος ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν τους γιὰ νὰ ἀξιοποιήσουν ἔτσι τὰ οἰκόπεδα ποὺ θὰ δημιουργηθοῦν πάνω στὸ δρόμο.

Ἐγγραφὸς τῆς, ζήτησε ἀπὸ τὸν κ. Νομάρχην Φωκίδος νὰ λύσῃ ἓνα πρόβλημα, προτείνοντάς του τρεῖς πιθανὲς ἐναλλακτικὲς λύσεις. Τὸ πρόβλημα ἦταν ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἐγκατάλειψη καὶ ἀπομόνωση τῆς Κοινότητος ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο κόσμον, διότι τὸ ΚΤΕΛ ἐμείωσε τὰ δρομολόγια του ἀπὸ τρία τὴν ἐβδομάδα σὲ δυό, ἀπὸ δυὸ σὲ ἓνα καὶ ἀπὸ ἓνα σὲ μηδέν, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκη νὰ δώσῃ κάποιο λογαριασμό.

Οἱ λύσεις ποὺ προτάθηκαν ἦσαν: α) Νὰ ἐπιτραπῇ στὸ ΚΤΕΛ τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ χωριό, διότι ἡ ἐπικοινωνία ἀπὸ τὴ μεριά τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος εἶναι εὐκολώτερη. β) Νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ΚΤΕΛ νὰ ἐκτελῇ τὴ συγκοινωνία με ἀντιολισθητικὲς ἀλυσίδες. γ) Νὰ ἐπιτραπῇ σὲ ἰδιῶτες νὰ καλύψουν τὰ κενὰ ποὺ ἀφίνει τὸ ΚΤΕΛ.

Κάποιος παλιὸς συγχωριανὸς μας, ποὺ ἄκουσε τὴν ἱστορίαν, πρότεινε νὰ μεταφέρουμε γιὰ μιὰ μέρα τὴν

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΟ ΕΙΔΑΝ ΟΙ ΧΩΡΙΑΝΟΙ ΜΑΣ

Με πολλή χαρά δημοσιεύουμε δυο ώραϊες επιστολές τις οποίες λάβαμε, σχετικές με το πρόβλημα των δρόμων του χωριού. Με αντίστοιχη θύμω θλίψη πληροφορηθήκαμε μόλις τώρα πού τυπώνεται το άρθρο του Δελτίου μας, ότι τα λόγια μας βγήκαν προφητικά για μερικούς πού δεν κατάφεραν να συλλάβουν το μεγάλο νόημα του νέου δρόμου από πλατεία μέχρις Ἀγιαννάκη και κλείνοντας σφιχτά τα μάτια μπροστά στην αλήθεια ἐλπίζουν να πλουτίσουν ἐμποδίζοντας την πρόοδο σφάζοντας οι ἴδιοι την κότα με τα χρυσά αυγά, θασισμένοι στην κουτοπονηριά τους και στην ἀφελή ἀποψη ότι θα κερδίσουν με την ἀκατανόητη ἄρνησή τους. Ἡ πρόδοος θύμω καλπάζει και δεν έχει πάντοτε την μορφή μιᾶς μπουλντόζας πού την σταματάς πολλές φορές. Ἐχει τή μορφή ἑνός χαρτιού πού σέ στιγματίζει για ὅλη σου τή ζωή, ἔτσι πού να ντρέπεσαι ἐσύ και τὰ παιδιά σου, ἴσως μάλιστα έχει και την μορφή μιᾶς θολωμένης και ἀγανακτισμένης κοινῆς γνώμης, για την ὁποία ὁ λαός μας λέει «φωνή λαοῦ ὀργή Θεοῦ».

Ἀκολουθοῦν οἱ ἀπόψεις τοῦ Γ. Ματθαίου και Γ. Κολύρη.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἡ πληθυσμιακή ἐρήμωσις, πού σημειώθηκε στην ἐλληνική ὑπαιθρο τὰ τελευταία χρόνια, εἶναι καταφανής και στο χωριό μας, την Κουκουβίστα. Ἀπό τοὺς χιλίους και πλέον κατοίκους πού ἀριθμοῦσε ἐδῶ και ἀρκετά χρόνια, δεν ἀπέμειναν παρὰ δυο σχεδόν ἑκατοντάδες, οἱ περισσότεροι συνταξιῶχοι τοῦ ΟΓΑ, ἐνῶ οἱ ἐλάχιστοι νέοι μοιάζουν με ταξιδιώτες πού περιμένουν τὸ τραῖνο στο σταθμό.

Ὁ ἐκπατρισμός αὐτός, σέ μεγάλο βαθμό, ὀφείλεται στην ἀνεπάρκεια τῶν τοπικῶν παραγόντων, οἱ ὁποῖοι δεν μπόρεσαν να συλλάβουν τὰ μηνύματα τῶν καιρῶν και διὰ τῶν ἐνδεσμιγμένων μέτρων νὰ τὸν σταματήσουν. Διότι, ὅταν μετὰ τὸ δεύτερον ἡμῖσι τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐφαρμόζεται εὐρύτητα και στή χώρα μας ἡ μηχανική καλλιέργεια και νέαι μέθοδοι παραγωγῆς καθιερώνονται, ὁ ἀγρότης τῆς Κουκουβίστας ἐξακολουθεῖ νὰ καλλιερῇ με τὸ ἄροτρο τοῦ Ἡσιόδου... Ἀλλὰ μήπως ἔγινε τίποτε και για τὴν ἀνθρωπινότερη διαβίωσή του; Ἐδῶ ὑπάρχουν κατοικημένες περιοχές τοῦ χωριοῦ πού για νὰ ἐπικοινωνήσῃ κανεὶς με τὸ κέντρο πρέπει νὰ ἔχη ἱκανότητες ὀρειβάτου...

Οἰκονομικός μαρσμός και ἑλλειψη στοιχειωδῶν ὀρων ἀνθρωπίνης διαβίωσης ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά, και ἀθρόα ζήτηση ἐργασίας στα ἀστικά κέντρα ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἔφεραν τὰ προαναφερθέντα ἀποτελέσματα.

Ὅμως, δεν ἔχει χαθῇ τὸ πᾶν. Ἐάν οἱ ἄνθρωποι τῆς Κοινότητος και τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ κινηθοῦν ἀποφασιστικά και ἐπικαλεσθοῦν τὴς διακηρύξεις τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν «πολύπλευρον ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου ὅστις ἀποτελεῖ τὴν σπονδυλικὴν

ἑδρὰ τῆς Νομαρχίας στο χωριό μας, για νὰ καταλάβῃ ὁ κ. Νομάρχης τί θὰ πῇ νὰ ζῆς ἀπομονωμένα ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο κόσμο. Ἐνας ἄλλος μᾶς εἶπε νὰ ἀπευθυνθοῦμε στοὺς βουλευτὲς τῆς περιοχῆς για νὰ τοὺς δώσουμε τὴν εὐκαιρία νὰ ἀποδείξουν ὅτι ξέρουν νὰ κάνουν ἔργα ἔστω και ἂν χρειασθῇ νὰ σηκώσουν τὸ τηλέφωνό τους μερικές φορές. Ἄλλοι εἶπαν πολλὰ πού δεν γράφονται κι' ἐμεῖς δημοσιεύουμε τὴν εἰδηση, θέβαι οἱ ὅτι ἀποτελεῖ μιὰ πρόκληση για ὅσους περνᾶει κάτι ἀπὸ τὸ χέρι τοὺς και ἀνήκουν σὲ κείνη τὴν προνομιοῦχο τάξη πού διαθέτει κοινὸ νοῦ.

στήλην τοῦ Ἔθνους», μποροῦν νὰ ἐπιτύχουν:

—Τὰς ἀπαιτούμενας πιστώσεις διὰ τὴν διάνοξιν τεσσάρων τουλάχιστον νέων δρόμων συνδεόντων ἱσαρίθμους ἀποκεκομμένους ἀπὸ τὸ Κέντρον οἰκισμοῦ, παραμεριζομένων πιθανῶν ἀντιρρήσεων τῶν ἰδιοκτητῶν, δι' ἀπαλλοτριώσεις.

—Ἀνέγερση Κοινοτικοῦ τουριστικοῦ ξενῶνος με πιστώσεις τοῦ ΕΟΤ, διότι ἐλλεῖπει τούτου οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸ χωριό, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ ἐγκαταλείψουν αὐθημερόν.

Ἡ ἐπίλυσις τῶν προβλημάτων αὐτῶν θὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἐκπατρισμό και θὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν ἐπιστροφή στην πατρίδα πολλῶν πού σήμερα πνίγονται στα καυσάρια τῶν ἀστικῶν κέντρων.

Τὴν ἐπιστροφή αὐτὴ ὑπόσχονται και ἡ οὐράνια πανοραμικὴ θεὰ τοῦ χωριοῦ μας, οἱ πράσινες θάλασσες ἀπὸ ἔλατα πού τὸ περιστοιχίζουν και συνθέτουν ἀρμονικά μιὰ ἀπὸ τὴς ὠραιότερες εἰκόνες τοῦ φυσικοῦ κόσμου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ε. ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἀργυρούπολις

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ

Τὴ φυσικὴ του ὁμορφιά τὸ χωριό μας τὴ χρωστᾷ στα ἄφθονα νερά του και στο πλαγιαστό του ἔδαφος. Αὐτὴν τὴν ὁμορφιά του ὁμως τὴ σκιάζει ἓνα μεγάλο μειονέκτημα, ἡ ἑλλειψη κατάλληλων δρόμων.

Παλαιὰ θέβαια τὸ πρόβλημα δεν ἦταν τόσο χτυπητὸ γιατί ὅλα γίνονταν με τὸ μούλαρι και τὸ γαῖδουράκι. Καὶ ὡπῆρχαν σ' ὅλα τὰ σπῖτια τὰ συμπαθῆ τετράποδα. Τὸ αὐτοκίνητο ἦταν τότε ἄγνωστο, ἀλλὰ κι' ἐμεῖς ἡμασταν νέοι και ἡ ζωὴ κυλοῦσε ὁμορφα κι' ὠραία, ἄλλο ἂν για νὰ κουβαλήσῃς τὰ ξύλα τοῦ χειμῶνα ἔπρεπε ἓνας ἀπὸ τὸ σπῖτι ὅλο τὸ καλοκαίρι νὰ φέρνῃ κι' ἀπὸ μιὰ στράτα ξύλα κάθε μέρα. Ὁ πατέρας μου τουλάχιστον ἔτσι μᾶς τὸ εἶχε θέσει τὸ ζήτημα, ξύλα—πολλὰ ξύλα— για τὸ χειμῶνα.

Τώρα, μιὰ μέρα κόψιμο στο λόγγο και με ἓνα δρόμο ὁ Καλοθανάσης σοῦ ἐξασφάλισε τὰ ξύλα ὅλου τοῦ χειμῶνα. Κι' ἀκόμα δυο ὥρες ὁ Σαλταπήδας με τὸ πριόνι κι' ἄστον νὰ ρίχνῃ ὅσο χιόνι θέλει.

Ὡς ἐδῶ ὅλα καλὰ κι' ὠραία. Κι' ὁ Καλοθανάσης με τὸ «λεφτό μου» κι' ὁ Σαλταπήδας με 200 τὴν ὥρα. Ἀλλὰ πῶς θὰ τὰ πᾶμε τὰ ξύλα ἀπὸ τὴν Κακοτράχη στα Κολλυρέικα κι' ἀπὸ τοῦ Γωργούλα στην Παναγία; Πάλι τὸ γαῖδουράκι πρέπει νὰ τὸ παιδέψουμε. Καὶ πού νὰ τὰ θροῦμε. Εἶδος κι' αὐτὸ δυσεύρετο Τῶφας κι' αὐτὸ ὁ ταχνικός πολιτισμός. Καὶ εἶναι μόνο τὰ ξύλα; Πῶς νὰ μεταφέρῃ ὁ Ἀλέκος ὁ Χασιακὸς τὸ θιός του κι' ὁ Παναγιώτης ὁ Παπανικολάου (Κατσιούλης) ἀπὸ τὸν Ἀγιαννάκη στην Κακοτράχη ἢ τὴν Πλατεῖα για νὰ τὸ φορτώσῃ στο αὐτοκίνητο; Καὶ πῶς νὰ φτιάσῃ ὁ Μῆτσος ὁ Κόλλιας (Σιακαφλιώρης) κι' ὁ Χρήστος Εὐαγ. Κόλλιας ἓνα δωματιάκι, ἐκεῖ στὸν τόπο πού γεννήθηκε και πού τόσες μέρες καλὲς και ἄσχημες ἔχει περάσει, ἀφοῦ δεν ὑπάρχει τρόπος νὰ μεταφέρῃ τὰ χρειαζόμενα;

Καὶ ξέρετε γιατί ὅλα αὐτὰ τὰ παραπάνω ἐρωτηματικά;

Γιατί δεν δέχονται μερικοὶ χωριανοὶ μας νὰ περάσῃ ὁ δρόμος ἀπὸ τὸ κτῆμα τους, για νὰ μὴν τοὺς χαλάσῃ δύο-τρία μέτρα τόπο. Τί μᾶς νοιάζει ἐμᾶς, ἀφοῦ μᾶς βολεύει ὁ δρόμος ὅπως εἶναι! Κι' ἀκόμα ἔλεγε μᾶς βολεύει ὁ δρόμος ὅπως εἶναι!

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Για πρώτη φορά στην ιστορία του Συνδέσμου μας μια Γενική Συνέλευση των μελών παρουσίασε τέτοιο πρωτοφανές ενδιαφέρον. Πολλοί λένε ότι μπορούμε να είμαστε περήφανοι γιατί η συνέλευση αυτή, με τη ζωντανή συμμετοχή των μελών, απέδειξε πώς είμαστε το πιο δραστήριο Σωματείο, ένα σωματείο, που δεν περιορίζεται στον ετήσιο χορό, σε μια βασιλόπιττα ή δυό εκδρομές, όπως κάνουν τα περισσότερα.

Καθώς προσπαθούμε να αναλύσουμε τον παράγοντα επιτυχίας, θα ήταν άδικο αν δεν υπογραμμίζαμε τον ιδιαίτερο ρόλο που έπαιξε το Δελτίο μας σαν συνδετικός κρίκος, σαν το βήμα από όπου ακούστηκε η φωνή του χωριού, σαν το σημείο της συνάντησης και το μέσον επικοινωνίας ανάμεσα στο παρελθόν και στο μέλλον,

.....

Θυμάμαι κάποιον χωριανό μας όταν μπήκε τότε μετά την κατοχή ή μπουλντόζα στον κήπο μπροστά στο σπίτι του και άνοιγε το δρόμο, πώς βγήκε με το τσεκούρι να χτυπήσει τον μπουλντοζέρη, και ο πρώτος που έπωφελήθηκε από αυτό το δρόμο ήταν ο γιός του. Τί θάλεγε τώρα αν κάποιος τούλεγε ότι θα του κλείσουνε το δρόμο. Θάπαιρνε τουφέκι, όχι τσεκούρι.

Δε θέλω να πιστέψω ότι υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που δεν έχουν καταλάβει ποιά είναι τα αγαθά του άμαξιτου δρόμου και που δεν δέχονται να χάσουν δυό-τρία μέτρα τόπο δικό τους, προκειμένου να γίνη δρόμος άμαξιτός για το κοινό καλό. "Αν όμως υπάρχουν τέτοιοι χωριανοί μας, δεν μπορούν να φαντασθούν αυτοί πώς θα είναι το χωριό μας ύστερα από λίγα χρόνια, αν δεν φροντίσουμε να συντηρήσουμε αυτά τα παλιά σπίτια (φαγωμένα από τη φωτιά τα περισσότερα) και αν δεν δώσουμε τη δυνατότητα, φτιάχνοντας δρόμους άμαξιτούς όπου μπορεί να γίνουν τέτοιοι, για να μπορέσουν να γίνουν καινούργια σπιτάκια που να προσφέρουν και σχετικές ανέσεις, για να κάνουμε τα παιδιά μας να το αγαπήσουν αυτό το όμορφο χωριό και να πηγαίνουν σ' αυτό έστω και για λίγους μήνες το καλοκαίρι.

"Ας παραδειγματισθούμε από την άπάνω Κάνιανη. Θά'λεγα ότι είναι το χωριό-θαύμα της περιοχής μας. Τόσοι λίγοι άνθρωποι που έφτιασαν τόσο πολλά, σε πείσμα της παροιμίας «κακό χωριό τάλιγα σπίτια». Καινούργιοι τσιμεντοστρωμένοι δρόμοι, όμορφα καινούργια σπιτάκια. Πολλά σπιτάκια-βίλλες που ξένοι έφτιασαν σε οικόπεδα που τους δώρισαν οι ντόπιοι, ακριβώς για να δώσουν ζωή στο μικρό χωριό τους. Και τό πέτυχαν. Μπράβο τους!

"Ας κάμη λοιπόν την αρχή ο Πρόεδρος του χωριού μας και το Κοινοτικό Συμβούλιο που ή μέχρι τώρα δράση του, αν και λίγο το διάστημα της θητείας του, έδειξε ότι και το θάρρος έχει να παίρνει αποφάσεις και τη δύναμη να τις βάζει σε εφαρμογή. "Ας καλέσει πρώτα τους μηχανικούς της Νομαρχίας να υποδείξουν και να σημάνουν που θα πρέπει να περάσουν οι δρόμοι και ας ζητήση από τους ιδιοκτήτες, που θα θιγούν από τη διάνοιξη, να παραιτηθούν από απαιτήσεις αποζημιώσεων, κι' αν όλα αυτά δεν φέρουν αποτέλεσμα, ας προχωρήση με θάρρος σε ό,τι επιβάλλει η λογική και ο Νόμος.

Έμεϊς θα του συμπαρασταθούμε σε ό,τι καλό θελήση να πράξει για το χωριό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΛΛΥΡΗΣ

στο παρόν των ανθρώπων του χωριού και το παρόν των συγχωριανών της διασποράς.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στη Συνέλευση που έγινε στις 18 Ιανουαρίου 1976 προσήλθαν 164 συμπατριώτες. Πρόεδρος εξέλεξε ο γιατρός μας Ηλίας Κατσανιώτης, γραμματέας ο δάσκαλος Ευθύμιος Παπαγεωργίου και έφορευτική επιτροπή οι Ευθύμιος Κολλύρης, Δήμος Ραφτόπουλος και Γεωρ. Κων. Λίτσος.

Ιδιαίτερο τόνο στη συγκέντρωση έδωσε ο χαιρετισμός του γιατρού μας, που έζηρε τόσο τη σημασία της συγκέντρωσής μας, όσο και τη σημασία της εκλογής των καταλλήλων συμπατριωτών για τη Διοίκηση του Συνδέσμου. Στη συνέχεια δόθηκε ο λόγος στον πρόεδρο του μέχρι 31.12.1975 Διοικητικού Συμβουλίου.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΚΗ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Αγαπητοί φίλοι και συγχωριανοί,

Με πολλή χαρά χαιρετώ τη σημερινή μας συγκέντρωση εδώ, στην όποιαν παρά τις άσχημες καιρικές συνθήκες και το δυνατό κρύο, δε διστάσατε ανταποκρινόμενοι στην πρόσκλησή μας, νάρηθε.

Σκοπός της σημερινής μας συγκέντρωσας, είναι κυρίως να σās κάμω ένα σύντομο άπολογισμό της όλης δραστηριότητας, την όποιαν το Διοικητικόν μας Συμβούλιον ανέπτυξε κατά το διαρρευσαν έτος, διά την προώθησιν των ώρειών σκοπών του Συνδέσμου μας, ένεκα των όποιων και συνεστήθη.

Μεγάλο έπίτευγμα άσφαλώς θα πρέπη να θεωρηθῇ, κατ' αρχήν, η δημιουργία νέου Νεκροταφείου στο αγαπητό μας χωριό, η άποπεράτωσις του όποιου, μετά από το χτίσιμο του μανδροτόχου, είναι πλέον γεγονός. Καθώς θα πρέπη να γνωρίζετε, ήδη από πέρις το Συμβούλιόν μας είχαν αρχίσει για το έργον τουτο, τις σχετικές ένεργειες. Διότι το παλαιόν Νεκροταφειόν, με το κατωφερές του εδάφους του, είχε πλέον κριθεί ως τελείως άκατάλληλον, καθώς τα νερά της βροχής με την όρμητικότητά τους, έέθυσαν πολλές φορές και παρέσυραν μακριά τα όστα των νεκρών μας, προς γενικήν δυσφορίαν όλων.

Τήν όλην ώθησιν προς δημιουργίαν νέου Νεκροταφείου έδωσε, πρό πάντων, η έκ μέρους της Διευθύνσεως των Κρατικών Λαχείων παροχή προς τόν Σύνδεσμον μας του, εκ δραχμών 65.000 χρηματικού ποσού. Τοϋτο έπετεύχθη χάρις στις καρποφόρες ένεργειες του δέιου τέκνου της Καλοσκοπῆς, αγαπητοϋ μας φίλου κ. Γεωργίου Άριστ. Πριόβολου. Πάντοτε, όντως, ο κ. Πριόβολος συμπαρίσταται ένεργώς εις τις προσπάθειές μας διά την έπιτυχίαν των ευγών έπιδιώξεών μας προς τόν Σύνδεσμον. Γι' αυτό και νοιώθωμεν βαθειά την ύποχρέωσιν να του άπευθόνμεν ένα όλόθερμον «εύχαριστῶ». Το ύπόλοιπον της δαπάνης, το σύνολον της όποιας ανήλθε εις το ποσόν των δραχμών 138.000, 73.000 δραχμές σχεδόν πάει να καλυφθῇ πλέον από τις πρόθυμες εισφορές κι' άλλων συγχωριανών μας, τους όποιους έπίσης θερμότατα εύχαριστοϋμεν.

Μέσα στην άναπτυχθείσαν ύπό του Συμβουλίου μας δραστηριότητα, κατά το διαρρευσαν έτος, δέον να λογίζεται και η προσπάθειά μας να έπιτύχωμεν την οικονομικήν ένίσχυσιν ύπό του Κράτους των πενιχρών πόρων του Συνδέσμου μας, ώστε να μās παρασχεθῇ η δυνατότητα προγραμματίσεως νέων έργων, έξωραϊσμιῦ κυρίως, εις το χωριό μας.

"Ετσι, μετά την έκ δραχμών 65.000 ένίσχυσιν μας έκ των Κρατικών Λαχείων διά της όποιας έπετεύχθη η αρχή των έργων του νέου Νεκροταφείου ως σās προανέφερα ήδη, σās πληροφοροϋμεν έπίσης, ότι κατόπιν ένεργειών των Πολιτικῶν της Περιφερείας μας, ένεκρίθη η παροχή νέας οικονομικής ένισχύσεως έκ των Κρατικῶν Λαχείων

ωσαύτως, τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας δὲν τὸ γνωρίζομεν. Γεγονός πάντως εἶναι, ὅτι ἐνεκρίθη ἡ χορήγησις.

Ἐπίσης, μετὰ ἀπὸ ἐπιτυχεῖς ἐνέργειες τοῦ Συμβουλίου, ἐλάβομεν ὑπόσχεσιν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, διὰ τὴν παροχὴν προσεχῶς οἰκονομικῆς ἐνίσχυσεως πρὸς τὸν Σύνδεσμόν μας. Δὲν παραλείπω δὲ νὰ σὰς γνωρίσω ἀκόμη, ὅτι ἀποταθέντες δι' ἐγγράφου μας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, ἐπετύχωμεν, χάρις τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῆς συγχωριανῆς μας Κας Σούλας Μαλεβίτη, ὑπαλλήλου τοῦ ἐν λόγῳ Ὑπουργείου, τὴν χορήγησιν ποσοῦ ἐκ δραχμῶν 20.000, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Σχολείου μας.

Στὸ θέμα τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Συνδέσμου μας, ὅσον ἀφορᾷ δηλαδὴ συνεντεύξεις, ἐκδρομές, γιορτές, τίς ὁποῖες εἰχομεν προγραμματίσει, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ τίς πραγματοποιήσωμεν, δὲν διατάζω νὰ εἴπω, ἀν ὅχι καὶ νὰ παραπονεθῶ, διὰ τοῦτο. Ὅτι ἐκ μέρους μὲν τοῦ Συμβουλίου μας ὑπῆρχε καὶ ὑπάρχει προθυμία γιὰ τέτοιου εἶδους δραστηριότητα, ἡ ὁποία μάλιστα προάγει ὅσο τίποτε ἄλλο τίς ἐπιδιδιώξεις μας, γιὰ ἀλληλογνωριμία καὶ ἐκ τοῦ πλησίον συναναστροφή μὲ τοὺς μακρὰν τοῦ χωρίου μας, εἰς Ἀθήναν, διαμένοντες φίλους Κουκουβιστιανούς. Πλὴν ὅμως ἡ προθυμία ἡ δική μας σκοντάφτει κάθε φορά εἰς τὴν δική μας ἀπροθυμίαν, τῶν πλείστων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου μας. Καὶ ὡς παράδειγμα σὰς φέρνω τὸ Πανηγύρι τῆς Ἀγίας Τριάδος πέρις, ὅπου ἐνῶ εἰχαμε εἰδοποιηθεῖ σχετικῶς ἀπὸ πολὺ ἐνωρίτερα, μὲ ἀνακοίνωσή μας, ὅτι διοργανώσομεν ὁμοδικὴν μετὰβασιν εἰς τὸ χωριό, γιὰ νὰ συνεορτάσωμεν καὶ νὰ χαροῦμεν ἀπὸ κοινοῦ, διὰ τὸ τελοῦμενον ἐκεῖ κάθε χρόνο ὡραῖο πανηγύρι καὶ ἀναμέναμεν, ὡς ἐκ τούτου, πρῶτον καὶ ἄθροον τὴν προσέλευσίν σας, εἰχομεν δὲ ἐνοικιάσει αὐτοκίνητον πούλμαν τῶν 50 θέσεων, εἰς τὸ τέλος ἡ ἐκπληξίς μας ὑπῆρξε κάθε ἄλλο παρὰ εὐχάριστος. Οὔτε κὰν ἱκανοποιητικὴ, μὴ καὶ μόλις λίγες θέσεις συνεπληρώθησαν εἰς τὸ αὐτοκίνητον. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ μὰς ἀφήσῃ ἡ ὅλη τούτη διοργάνωσις παθητικόν, ἀνερχόμενον εἰς 4.500 δραχμές.

Ὅπως ἤδη γνωρίζετε καὶ ἀσφαλῶς θὰ διαβάζετε πλέον οἱ περισσότεροι ἀπὸ σὰς, ὁ Σύνδεσμός μας δ' ἀθέτει σήμερον δικό του ἔντυπον, εἰς τὸ ὅποιον μὲ τόση χαρὰ καὶ ἐνδιαφέρον μπορούμε νὰ πληροφοροῦμεθα κάθε φορά νέα ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ τοὺς χωριανούς, τοὺς ξενητεμένους. Καταχωροῦνται τὰ προβλήματα ποὺ ἀφοροῦν τὸ χωριὸ καὶ γενικὰ τὴν περιοχὴ, ἐνῶ ἀναγράφονται πλεῖστα ἄλλα θέματα ἄρκετὰ ἐνδιαφέροντα καὶ ποικίλα. Τὸ ἔντυπον αὐτό, ποῦ τὸ ὀνομάσαμε «Κουκουβίστα» ὑπῆρξε ἐμπνευση τοῦ Διοικητικοῦ μας Συμβουλίου. Πλὴν ὅμως μπόρεσε νὰ γίνῃ πραγματικότης, χάρις στὴν ἀκάματο προσπάθειαν τοῦ ἐκλεκτοῦ συγχωριανοῦ μας ἀνθρώπου τῶν Γραμμάτων καὶ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ μας Συμβουλίου, κ. Ἀθανασίου Μαλεβίτη. Ὁ κ. Μαλεβίτης, σὰν υπεύθυνος ἐπὶ τῆς ὕλης, κυριολεκτικὰ μοχθεῖ, προσκείμενος νὰ συλλέξῃ κάθε τί ποῦ ἀφορᾷ καὶ προβληματίζει τὸ χωριό. Συνάμα καταχωρεῖ ὡραίες συνεργασίας ἐπιλέκτων ἀναγνωστῶν καὶ ἀνθρώπων τῶν Γραμμάτων, ὥστε εἶται ὅπως ἐμφανίζεται σήμερον ἡ Ἐφημερίδουλα μας, τείνει νὰ λάβῃ τὴν ὀψη Περιδοικὸν μᾶλλον, μὲ εὐρύτερον περιεχόμενον.

Δὲν παραλείπω, πέρα ἀπὸ τὰ ὀλόθερμα συγχωρητήρια καὶ τίς εὐχαριστίας, τίς ὁποῖες ὁμολογουμένως ἀφείλω νὰ ἐκφράσω, τὸσον ἐκ μέρους μου, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν ἀγαπητόν μας κ. Ἀθανάσιον Μαλεβίτην, νὰ γνωρίσω ὅτι τὸ ἔντυπόν μας, ἡ ὡραία Ἐφημερίδουλα μας μὲ τὴν τόσην καλαισθητὰ ἐπιμελημένη ὕλην τῆς, εἴτιχε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ἀπ' ὅλους τοὺς Κουκουβιστιανούς, πολὺ περισσότερο ὅμως ἀπὸ τοὺς ξενητεμένους. Κι' αὐτὸ εἶναι κάτι, ποῦ ἐκτός τοῦ ὅτι μὰς γεννᾷ δικαιολογημένη χαρὰ, μὰς ὑποχρεώνει συνάμα νὰ συνεχίσωμε μὲ μεγαλύτερον ἀκόμη ζῆλον καὶ ἐπιμελημένη φροντίδα, τὴν ἐκτύπωσίν τῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ πληροφοροῦμεθα, ὅτι οἱ συγχωριανοὶ μας, οἱ ὁποῖοι ζοῦν στὴ συμπτωτεύουσα, τὴν Θεσσαλονικὴν, ἐνθουσιάζονταν καὶ ἐκεῖνοι πολὺ μὲ τὴν ἐκδοσὶν τῆς Ἐφημερίδουλας μας, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους γίνεται ἀνάρπαστη καὶ κινουμένη ἤδη γιὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐκδοτικῆς μας ταύτης προσπάθειας, καθὼς ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ὅλην ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου μας ἀναπτυσσομένην δραστηριότητα, χάριν τοῦ ἀγαπητοῦ μας χωρίου.

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν, μπορούμε λοιπὸν νὰ εἰμαστε ἀρκετὰ ὑπερήφανοι γιὰ τὸ ἀξιόλογο τοῦτο ἀπόκτημά μας, τὸ ὁποῖον θάχαν ἀσφαλῶς νὰ ζηλέψουν πολλοὶ ἄλλοι Σύλλογοι. Κι' αὐτό, γιὰτὶ ὡς θὰ γνωρίζετε, ἡ ἐκδοσις ἐνός ἐντύπου ἀπαιτεῖ γνώσεις, ξεχωριστὴ φροντίδα καὶ ἀκόμη περισσότερο καλαισθησία. Καὶ πάνω σ' αὐτὸ νομίζω, ὅτι ἐπετύχαμε πλήρως καὶ ἐπομένως δικαίως ὑπερηφανευόμεσθε γιὰ τὴν «Κουκουβίστα» μας.

Θάθελα μάλιστα νὰ προσθέσω ἀκόμη καὶ τοῦτο. Ὅτι, καθὼς πιά ἡ Ἐφημερίδουλα μας πῆρε δρόμον καὶ κυκλοφορεῖ, πέραν παντὸς ἀναμενόμενου εἰς ἄρκετὰ ἤδη ἀντίτυπα, τὸ Διοικητικόν μας Συμβούλιον σκέπτεται νὰ καθιερώσῃ, ἐὰν ὅλα πᾶνε εἶται καλὰ, ὅπως ἓνα μέρος μὲν ἀπὸ τίς εἰσπράξεις τῆς διατίθεται κάθε χρόνο, πρὸς θράβεισιν τοῦ καλλιτέρου μαθητοῦ τῆς τελευταίας τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου μας εἰς Καλοσκοπὴν. Ἐνα ἄλλο δὲ μέρος διατίθεται ἐπίσης, διὰ τὴν παροχὴν ὑποτροφίας εἰς τὸν ἐκάστοτε σημειοῦντα τὴν μεγαλυτέραν πρόδον μαθητὴν τοῦ Γυμνασίου.

Τελειώνοντας, ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω ὁλόθερμα τὸ ἀπερχόμενον Διοικητικόν Συμβούλιον, καθὼς καὶ ὅλους ὁσοὶ συνέβαλον κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον εἰς τίς εὐγενεῖς ἐπιδιώξεις τοῦ Συνδέσμου μας, ἰδιαίτερα ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω τὸν Γραμματέαν μας κ. Εὐθ. Παπαγεωργίου, γιὰ τὴν ἁρμονικὴν συνεργασίαν μας καθ' ὅλον τὸ διάστημα, ὅπου ἀπὸ τὰ πλέον εὐγενεῖς κίνητρα ὁρμώμενος, προσέφερεν τίς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν Σύνδεσμον. Συνάμα θέλω νὰ τὸν παρακαλέσω καὶ πάλι, ὅπως ἀνακαλέσῃ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἤδη πρόθεσίν του νὰ μὴ θέσῃ ἐκ νέου ὑποψηφιότητα, πρᾶγμα ποῦ ἀσφαλῶς θὰ στέρησῃ τὸν Σύνδεσμόν μας τῶν πολυτίμων ὡς ἀπεδείχθη ὑπηρεσιῶν του.

Ἐπίσης, εὐχαριστοῦμεν καὶ ὅλους ἐσὰς, τοὺς ἀγαπητοὺς συγχωριανούς καὶ καλοὺς φίλους, οἱ ὁποῖοι μὰς τιμῆσατε μὲ τὴν ψῆφον σας καὶ στὴν ὁποίαν ἐφροντίσαμεν νὰ ἀνταποκριθῶμεν ὅσον ἡδυνάμεθα καλλίτερα καὶ ἀποδοτικώτερα.

Κατόπιν αὐτῶν, μπορεῖτε τώρα πλέον προσερχόμενοι νὰ δώσετε ἐλεύθερα τὴν ψῆφον σας στοὺς υποψηφίους ἐκείνους, ποῦ κατὰ τὴν κρίσιν σας, θὰ σταθοῦν ὀφείναι νὰ σὰς ἐκπροσωπήσουν ἐκ νέου στὶς εὐγενεῖς ἐπιδιώξεις καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ Συνδέσμου μας, διὰ τὴν νέαν χρονικὴν περίοδον τῶν ἐτῶν 1976—1977.

Εὐχαριστῶ.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΣ

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Προέδρου μας Πάχης Γιαννοπούλου ἔλαθε τὸ λόγον ὁ Πρόεδρος τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς συγχωριανῆς μας Γρηγόριος Χασιακός, ὁ ὁποῖος ἀνέφερε μὲ λεπτομέρεια τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Συνδέσμου γιὰ τὴν περίοδον 1.1—31.12.1975. Συγκριζόμενα, αὐτὰ ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

Ἀρχ.

Ἔσοδα :

— Ὑπόλοιπον Ταμείου 31.12.1974	93.086
— Εἰσπράξεις ἐκδρομῆς Ἀγ. Τριάδος	6.450
— Ἐγγραφές καὶ συνδρομὲς μελῶν	7.010
— Δωρεές	57.400
— Τόκοι Τραπεζῆς	2.307

Σύνολον

166.253

Έξοδα :

— Έξοδα οργανώσεως εκδρομής Αγ. Τριάδος	1.030
— Κόμιστρα πούλιαν	10.000
— Συνδρομές (εφημερίδες-περιοδικά)	517
— Τηλεφωνικά	192
— Μεταφορικά κλπ.	450
— Είς εργολάβον Κυριαζήν	125.000
— Τυπογραφικά - πολυγραφήσεις	2.050
— Αγορά πινακίδων Καλοσκοπής	1.900
— Αγορά έντύπων	879
— Υπόλοιπον στο Ταμείο του Συνδέσμου	24.235

Σύνολο 166.253
Δρχ.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΑΣ

Έσοδα :

— Προαιρετικές εισφορές	23.850
— Διαφημίσεις	3.500

Σύνολο 27.350

Έξοδα :

— Αγορά χαρτιού, σελιδοποίηση, εκτύπωση, 2ου και 3ου Δελτίου	4.915
— Κλισέ	255
— Ταχυδρομικά 2ου τεύχους	1.200
— Εκτύπωση, αγορά χαρτού, σελιδοποίηση κλπ. 4ου τεύχους	6.120
— Κλισέ 4ου τεύχους	150
— Υπόλοιπον Ταμείου	14.710

Σύνολο 27.350

(Όπως θα παρατηρήσετε, στον ανωτέρω απολογισμό δεν αναφέρονται τα έξοδα του 1ου Δελτίου. Τοῦτο είχε εκδοθῇ δοκιμαστικῶς με δαπάνες τῶν συγχωριανῶν μας Γιάννη Κουφού καὶ Πάκη Γιαννοπούλου).

Ο Πρόεδρος τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγνώρισε στὸ σῶμα ὅτι ἐγίνε ἐλεγχος τῶν δαπανῶν τοῦ Συνδέσμου ὅτι βασίζονται σὲ νόμιμα δικαιολογητικά, ὅτι ἐδαπανήθησαν γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Συνδέσμου καὶ ζήτησε ἀπὸ τὴ Γενικὴ Συνέλευση νὰ ἐγκρίνῃ τὸν ἀπολογισμό τῆς χρονικῆς περιόδου 1.1—31.12.1975. Ἀκόμη, ὁ κ. Γρηγ. Χασιακὸς πρότεινε νὰ ἀξιολογηθῇ ἡ ἐτησίαι εισφορά τῶν μελῶν πρὸς τὸν Σύνδεσμον ἀπὸ 5 δρχ. τὸν μῆνα πού πληρώνουμε μέχρι σήμερα, σὲ 10 δρχ., ἢτοι δρχ. 120 τὸ χρόνο γιὰ κάθε μέλος. Καὶ οἱ δύο προτάσεις τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγιναν ὁμόφωνα δεκτὲς ἀπὸ τὴ Γενικὴ Συνέλευση.

Η ΕΚΔΟΓΗ

Ἀκολούθησε ἡ ψηφοφορία γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀπὸ τὴ διαλογή τῶν ψήφων προτιμήθηκαν:

Τακτικά μέλη: Ἀθανάσιος Μαλεβίτσας, Παναγιώτης Σκεπετάρης, Νικόλ. Λυγερινός, Πάκης Γιαννόπουλος, Γεώργιος Κολλῦρης, Ἀντ. Πασσαλῆς, Δημήτριος Ἀντωνίου.

Ἀναπληρωματικά μέλη: Γεώργιος Θεοχάρης, Εὐσταθία Βοζαλίδου, Δημῶς Ραφτόπουλος.

Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ: Γρηγόριος Χασιακός, Παναγιώτης Δανιήλ, Εὐστάθιος Ράπτης.

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο πού ἀναδείχτηκε ἀπὸ τὴς ἐκλογές τῆς 18 Ἰανουαρίου 1976 συγκροτήθηκε σὲ σῶμα ὡς ἀκολούθως:

Ἀθανάσιος Μαλεβίτσας Πρόεδρος. Πάκης Γιαννόπουλος Ἀντιπρόεδρος. Γεώργιος Κολλῦρης Γεν. Γραμματέας. Νικόλαος Λυγερινός Ταμίας.

Μέλη: Παναγ. Σκεπετάρης, Ἀντώνιος Πασσαλῆς, Δημήτριος Ἀντωνίου.

Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ: Γρηγόριος Χασιακός, Παναγιώτης Δανιήλ, Εὐστ. Ράπτης.

Τὸ νέο Δ.Σ. καταρτίζει τὸ πρόγραμμα δράσεως, τὸ ὁποῖο θὰ ἀνακοινώσῃ σύντομα.

ΕΝΑΣ ΣΕΜΝΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ

Ὅκτώ χρόνια με ὑπομονή, με παραδειγματικὴ ἐργατικότητα καὶ αὐτοθυσίαι προσέφερε τὴν ἀγάπη του στὴν ἰδέα τοῦ Συνδέσμου ὁ συγχωριανός μας συνταξιούχος Εὐθύμιος Παπαγεωργίου, κρατώντας τὸν κοπιαστικὸ ρόλο τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα. Γιὰ τὰ νεώτερα μέλη τοῦ Συνδέσμου ἃς ἀποτελέσει ἓνα παράδειγμα.

Ἰδιαίτερα τὸ Δελτίο μας

τοῦ ὀφείλει εὐγνωμοσύνη, γιατί ἦταν ὁ πρῶτος πού βοήθησε νὰ στηθῇ ὁ μηχανισμός διεκπεραίωσής του.

ΕΝΑΣ ΑΞΕΧΑΣΤΟΣ ΧΟΡΟΣ

Αὐτὸ τὸν τίτλο εἶχαμε διαλέξει γιὰ νὰ γράψουμε τὸ ρεπορτάζ ἀπὸ τὸ χορὸ τῆς 25.2.1976. Θὰ ἔχετε ἀκούσει ὅτι πολλὲς φορές ἓνα ρεπορτάζ γράφεται πρὶν τὸ γεγονός ἐκδηλωθῇ (αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ τῶν ἐφημερίδων πού γράφουν τί εἶπε ὁ τάδε Ὑπουργός πρὶν ἀκόμα ἐκφωνηθῇ ἐπίσημα ὁ λόγος του).

Ἐπιστρατεύσαμε λοιπὸν τοὺς καλυτέρους συνεργάτες μας γιὰ τὸ ρεπορτάζ αὐτό. Ταλαιπωρήσαμε τὴ φαντασία μας, ἀλλὰ στὸ τέλος παραιτηθήκαμε ἀπὸ τὸ ἐγχείρημα γιατί τίποτε δὲν θὰ μπορούσε νὰ περιγράψῃ καλλίτερα τὴν ἐκδήλωση αὐτή, ὅσο θὰ τὴν περιγράψῃ ἡ ζωντανὴ πραγματικότητα.

Ἔτσι ἀποφασίσαμε τελικὰ νὰ κυκλοφορήσουμε τὸ Δελτίο πρὶν ἀπὸ τὸ χορὸ καὶ νὰ περιμένουμε τὴς ζωντανῆς ἐντυπώσεως ὅσων παρευρεθῶν γιὰ νὰ συνοδεύσουμε αὐτὲς με ἓνα πλούσιο φωτογραφικὸ ρεπορτάζ ἀπὸ τὸ χορὸ τῆς 13 Μαρτίου 1976 ἡμέρα Σάββατο στὸ κοσμικὸ κέντρο MONSEIGNEUR.

Γιὰ ὅσους δὲν ἐμαθῶν λεπτομέρειες, μπορούμε νὰ ἀποκαλύψουμε μερικὰ κοινὰ μυστικά, ἀφήνοντας τὰ ὑπόλοιπα γιὰ μιὰ ἐπιτόπια ἀναγνώριση. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα: Ὁρχήστρα Γ. Θεοδοσιάδη, κονφερανσιέ Κ. Βενετσάνος, Τραγούδι: Ζωζὼ Σαπουντζάκη, Γιάννης Πετρόπουλος, Τάσος Παπασταυμάτης, Ἑλένα Κυρανᾶ, Κ. Καρουδάκης. Μπουζούκι: Γιάννης Πολυκανδριώτης.

Ἐξασφαλίσουμε καὶ τὸ ρομμελιώτικο κλαρίνο τοῦ ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΠΑ.

Ν Ε Ε Σ Ε Ι Σ Φ Ο Ρ Ε Σ

Με μεγάλη προθυμία συνεχίζουν οι συμπατριώτες μας να βοηθούν τον Σύνδεσμο για την πραγματοποίηση των σκοπών του. Έτσι, κατά το δίμηνο που πέρασε λάβαμε:

	Δρχ.
α) Για την άποπεράτωση του Νεκροταφείου: Τριαντάφυλλος Ν. Τσόχλας, Καλλιθέα	5.000
Αθαν. Δήμ. Κόλλιας (Παπαδημος) στη μνήμη Γ. Καραπλή και Κων)τίας Σταύρου (Χαρ. Μαλεβίτση)	1.500
Βασίλης Δήμου Κόλλιας (Παπαδημος) στη μνήμη Γ. Καραπλή και Κων)τίας Σταύρου (Χαρ. Μαλεβίτση)	1.000
Αντώνιος Μπασταρδής, Μαραθών Αττικής	1.000
Πάκης Γιαννόπουλος, Τάμη Καρατάσου 29	
είς μνήμην Κων)τίας Σταύρου (Χαρ. Μαλεβίτση) αντί στεφάνου	1.000
Φωτεινή Χ. Μαλεβίτση είς μνήμην τής κόρης της Ντίνας	1.000
Δημ. Π. Κόλλιας είς μνήμην Κων. Σταύρου	500
Παν. Τούμπας είς μνήμην Αύγερ. Κατσαδήμα	500
Ιωάν. Τριαντ. Ποδάρας, Λεμεσοῦ-Παράσχου 5	800
Αθαν. Δήμ. Κόλλιας (Καλοθανάσης)	100
β) Για την ενίσχυση του Δελτίου:	
ΖΑΠ-Ζ.Α. Πριόβολος Α.Ε. Πλ. Αγ. Θεοδώρων	2.000
Κων)νος Νικ. Κόλλιας, Αργυρούπολις	2.000
Γεωργία Ταρσιδίου (Μηταξιδάκη) Δροσιά	1.000
Γεώργιος Π. Μώρης, Θεσσαλονίκη	1.000
Χρίστος Ιωάν. Μαλεβίτσης, Χαλάνδρι	500
Αγγελής Αλ. Αλεξίου (Λαμία)	500
Ιωάν. Χαρ. Αύγερινος, Δερινύ 41	500
Γεώργιος Εύστ. Παπαταξιάρχου	500
Αντών. Μπασταρδής, Μαραθών Αττικής	500
Αθαν. Εύθ. Τούμπας, Κοραή 82 Μοσχάτο	500
Νικόλ. Ε. Πριόβολος	500
Ιωάν. Ράπτης (Κοντοθράκης), Βύρων	500
Γεώργ. Κ. Έφορος, Διαπούλη 9 Λυκόβρυση	500
Γεώργ. Κυριακάκης, Λεβάδεια	500
Αθαν. Δημ. Μαλεβίτσης, Δαγκλή 29 Θεσ)νίκη	500
Ιωάν. Δήμ. Μπουκουβάλας, Θεσσαλονίκη	500
Νικόλ. Φίκας (γαμβρός Δήμ. Μαλεβίτση)	500

(Συνέχεια κ. εκλόγου στο επόμενο τεύχος)

Δημ. Ιωάν. Χαμηλός, Χαλκίδα	350
Ευθύμ. Ιωάν. Χαμηλός, Πατήσια	350
Γεώργ. Χαρ. Κωστοῦρος, Πειραιεύς	300
Χρίστ. Παν. Τομαράς, Ν. Φιλαδέλφεια	300
Αθαν. Ζαχ. Ραφτόπουλος, Χαλάνδρι	300
Κων. Ιωάν. Χαμηλός, Καστέλλια	300
Νικέλ. Γεωργ. Μαλεβίτσης, Μπραχάμι	300
Δημ. Τσιρώνης, Καλλιθέα	300
Εύαγ. Δημ. Τσιρώνης, Καλλιθέα	300
Πα. αγ. Δημ. Αύγερινός, Δράμας 52	300
Ιωάν. Τριαντ. Ποδάρας, Λεμεσοῦ-Παράσχου 5	300
Χρίστος Ηλ. Τομαράς, Ν. Φιλαδέλφεια	300
Ταξιάρχης Π. Τομαράς, Θεσσαλονίκη	300
Γεώργιος Π. Τομαράς, Θεσσαλονίκη	300
Κων. Ε. Τούμπας, Θεσσαλονίκη	300
Γεώργιος Ι. Λευκαδίτης (Μερακλής) Α.ν. Λιόσια	250
Θεοφ. Ι. Λευκαδίτης, Περιστερί	250
Κων)νος Δ. Δανιήλ, Πειραιεύς	200
Γεώργ. Κων. Κυριαζής, Κυψέλη	200
Απόστ. Δημ. Μπουκουβάλας, Εύριπου 16	200
Τριαντ. Ποδάρας, Περισσός	200
Νικόλαος Ιωάν. Βλάχος, Κολωνός	200
Εύσταθία Βοξαλίδου, Κολωνός	200
Λάμπρος Χαρ. Κωστοῦρος, Πειραιεύς	200
Ευθύμιος Αχλαδάς, Πειραιεύς	200
Ιωάννης Θεοδ. Χαμηλός, Ν. Φιλαδέλφεια	200
Δημήτριος Γρ. Ποδάρας, Καλλιθέα	200
Δημήτριος Π. Παπαγεωργίου, Κ. Πατήσια	200
Χρυσούλα Τσούτσουρα (Κατσανιώτη)	200
Νικόλαος Χαρ. Αύγερινός	200
Παναγ. Κ. Κυριαζής, Καστέλλια	200
Παναγ. Π. Παπανικολάου, Αγ. Ανάργυροι	200
Παναγ. Ι. Ανδρουτσόπουλος, Θεσσαλονίκη	200
Κων)νος Ρούλιας (Οίνοχωριτης), Μενάνδρου 75	200
Παναγ. Θ. Χαμηλού, Αμερική	150
Γεώργ. Ιωάν. Τομαράς, Α. Ανάργυροι	150
Γεώργ. Εύαγ. Δανιήλ, Ν. Λιόσια	100
Ιωάν. Ματθαίου, Κ. Παλαιολόγου 24	100
Γεώργ. Φωτ. Βλάχος	100
Παναγ. Σφετσιώρης	100
Ανδρέας Εύαγ. Τσιρώνης	100
Ηλίας Αποστ. Βλάχος, Αγ. Μελετίου 186	100

«ΤΟΥ ΚΗΡΥΚΟΥ ΤΗΝ ΠΡΟΚΛΗ...»

«Όπως στίς «Χίλιες και μία νύχτες» διηγούνται τις ιστορίες του Χαλίφη της Βαγδάτης, έτσι και στίς μακρινές χειμωνιάτικες νύχτες του χωριού μας μεταδόθηκε από στόμα σε στόμα ή ιστορία του Κηρύκου, μία ιστορία που θυμίζει τον Δούρειο Ίππο της Τρωικής έποχής, της προσπάθειας του Λεονάρντο ντά Βίντσι να πετάξει, και το φόντ να κατασκευάσει αυτοκίνητα.

Η φυσιογνωμία του Κηρύκου ανάμεσα στο θρύλο και στην πραγματικότητα μας θυμίζει τις ιστορίες των ωραίων γραφικών τύπων που στην αρχαία Ελλάδα έγιναν μύθοι στην Βυζαντινή έγιναν ιστορίες του Διγενή Ακρίτα ή του φτωχού Προδρόμου και στην μετατουρκοκρατούμενη πατρίδα μας έγιναν διηγήσεις, όπου συμπυκνώθηκε ή ιστορία των πατέρων μας.

Τί ακριβώς ήταν ο Κηρύκος; Ποι έφτασε την ξουλουργική του τέχνη; Πώς περιπλανήθηκε από την Κατερίνη στην Κωνσταντινούπολη και τη Βαγδάτη; Πώς βρέθηκε στην Αίγυπτο και ξαναγύρισε στον τόπο του; Έγινε στ' αλήθεια ένας σπουδαίος πρόεδρος σε άλλο χωριό; Αγιολόγησε στ' αλήθεια περίτεχνα την εκ-

κλησία του Αγίου Γεωργίου; Ήταν κάτι μεταξύ του πανούργου Όδυσσέα και του λαϊκού περιπλανωμένου ζωγράφου Θεόφιλου; Ποι αρχίζει ή αλήθεια και ποι τελειώνει ο μύθος;

Τα έρωτήματα αυτά είναι μία πρόκληση για τους παλιότερους και μία ευκαιρία για τους μαθητάς των Σχολείων που οι γονείς τους κατάγονται από το χωριό μας και φιλοδοξούν να γίνουν δημοσιογράφοι. Μπορούν να συγκεντρώσουν στοιχεία από τους παλιότερους του χωριού.

Περιμένουμε γράμματα για να γράψουμε σιγά-σιγά την ιστορία του Κηρύκου.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Το Δελτίο μας παρακαλεί, όποιος συμπατριώτης μας θυμάται το δημοτικό τραγούδι του χωριού μας που άρχισε με τα λόγια «Τρεις άντρωμένοι θούλονται τον Άδη να χαλάσουν», να μας το γράψει όπως ακριβώς τραγουδιότανε, για να το δημοσιεύσουμε στο Δελτίο μας. Επίσης, το ίδιο και για το τραγούδι «Φέτος θά γένη πόλεμος, θά γένη άνταρτασία».

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΕΓΡΑΨΕ Ο ΙΕΡΟΨΑΛΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

(2ον — Συνέχεια από το Δελτίον 4)

Περί Παπανικόλα ιερέως Κουκουβίστας σημερινής Καλοσκοπής, ο Παπανικόλας ήταν και αυτός στην εποχή αυτή του Παπανδρείου ήταν λειτουργός και ευνουούμενος των Τούρκων εισέπραττε τους λίγους φόρους από τους χωριανούς και τους έδιδε στον εισπράκτορα Τούρκον (χαρασίμπαση) διὰ νὰ μὴν γίνονται ἐνοχλητικοί οἱ Τούρκοι

εἰς τοὺς χωριανούς. Λειτουργοῦσε ὡς Ἱερεὺς εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ποὺ εἶναι καὶ σήμερον εἰς τὸ χωριὸ μας. Εἶχε 9 παιδιά ἀρσενικά καὶ ἓνα ὑπέρτερον λεγόμενον Ζηζὴ τὰ παιδιά του ἦταν ὅλα παντρεμένα καὶ ὅλα ἦταν ὑποτασσόμενα εἰς τὸν πατέρα τους Παπανικόλα. Εἶχε μεγάλη περιουσία πολλὰ στρέμματα χωράφια εἰς τὰς θέσεις Ἁγίος Νικόλαος, δασμάλια, Ἁγία Τριάδα, Κορομηλιά, Παλαιοχώριον. Πλησίον τοῦ χωριοῦ Σκλήθρου καὶ μέχρι σήμερον οἱ Σκληθεριῶτες ἐκεῖ ποὺ εἶχε τὰ χωράφια τὸ λένε τοῦ Παπανικόλα τοποθεσία. Εἶχε πρόβατα γίδια πολλὰ καὶ ἄλογα στὰ χρόνια αὐτὰ τοῦ Παπανικόλα ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀφοῦ καθὼς εἶπαμε ἦταν ευνουούμενος τῶν Τούρκων ἔκτισε τὴν Ἁγίαν Τριάδα καὶ τὸν Προφήτην Ἥλιον εἰς θέσιν Μάρμαρα, στὴν Ἁγίαν Τριάδα γνωστὸν σὲ ὅλους κάνωμε πανηγύρι τὴν δευτέραν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἀφοῦ ἔκτισε τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὸς ὁ ἴδιος λειτουργῆσε πρῶτος σὰν Ἱερεὺς τὸ ἴδιο καὶ στὸν Προφήτην Ἥλιον ποὺ σήμερον ὑπάρχουν ἐρείπια στὴν θέσιν Μάρμαρα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ἐγὼ ὁ Παναγιώτης Παπανικολάου τοῦ Χριστοῦ ποὺ σὰς γράφω αὐτὰ εἶμαι ἀπόγονος αὐτοῦ τοῦ Παπανικόλα καὶ ἔχω τὸ ὄνομα τοῦ ἐπώνυμον Παπανικολάου ἀπὸ τότε ὑπάρχει καὶ ἐπειδὴ εἶνε πάππος προσπάπου μου δι' αὐτὸ γνωρίζω πολλὰ περὶ Παπανικόλα διότι μοῦ τὰ παρέδωσαν οἱ γονεῖς μου καὶ ὁ πάππος μου καὶ ἄλλοι γέροντες συγγενεῖς μου καὶ συνεχίζω πάλι στὸν Παπανικόλα. Ὁ παπᾶς αὐτὸς εἶχε κάνει καὶ πολλὰ δῶρα στὴν Ἐκκλησίαν ποὺ λειτουργοῦσε σύμφωνα μὲ τὸν καιρὸν ἐκείνον. Στὴν πρώτην ἐκκλησίαν Ἁγίος Γεώργιος τοῦ χωριοῦ μας βρεθῆκε τῆς ἡμέρας μου ἓνα Ἅγιον Ποτήριον καὶ ἓνα Ἀρτοφώρον τὸ ὁποῖον ἐγράφε ἐπάνω καθαρὰ δαπάνη Παπα-Νικόλα τὰ γραπτά ἦταν μὲ τελείως γραμμένα οὕτω πῶς. Τὰ Ἱερὰ αὐτὰ Σκευὴ βρισκόνταν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου μέχρι τὸ ἔτος 1944 ἐκτοτε ἐξηφανίσθησαν, ὁ Παπανικόλας, παρέλπισα, εἶχε καὶ πολλὰ γελάδια καὶ ἡ θέσις στὸ χωριὸ ποὺ λέγεται μέχρι σήμερον γελαδόγρικο ἦταν τοῦ ἴδιου καὶ σταλίζαν καὶ κοιμῶνταν τὰ γελάδια διὰ τοῦτο ὠνομάσθη γελοδόγρικο ἀπὸ τότε.

Ὁ Παπανικόλας πρὶν τῆς γενικῆς Ἐπανάστασεως τοῦ 1821 συνενόηθηκε μὲ τοὺς ἄλλους ἀρχηγούς πολὺ μυστικά καὶ ἐτοίμασε 17 παληκάρια Κουκουβιστιανούς γιὰ νὰ εἶνε ἐτοιμοὶ τὴν ὥραν ποὺ θὰ γείνῃ ἡ ἐπιθεσις κατὰ τῶν Τούρκων ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἔκανε πῶς ἐνδιαφερόντανε δῆθεν διὰ τοὺς Τούρκους γιὰ νὰ βλέπῃ ὁ Μπέης ὁ ἀρχηγὸς ποὺ ἦταν ὡς ἀρχηγὸς εἰς τὴν περιφέρειάν μας. . . .

Ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα γιὰ τὴν ἐξώρμιση πῆρε τὰ παληκάρια τοῦ χωριοῦ ὁρματωμένοι ὅλοι καὶ διὰ μυστικοῦ τρόπου κατέβηκαν στὸ Χάνι τῆς Γραβιάς καὶ πιαστήκαν εἰς τὸ χορὸ μαζὺ μὲ τὰ παληκάρια τοῦ Ἀνδρούτσου καὶ ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν καὶ νὰ χορεύουν καὶ νὰ λένε τὸ τραγούδι «Κά-

τω στὸ βάλτο στὰ χωριά γέμ' στὰ πέντε βιλαέτια φᾶτε πγιέτε μωρ' ἀδελφία» καὶ μαζὺ μὲ τ' ἄλλα παληκάρια πῆρε καὶ ὁ Παπα-Νικόλας τὰ δικά του παληκάρια καὶ κλείσθησαν μέσα εἰς τὸ πλῆθινον Χάνι μαζὺ μὲ τὸν μεγάλον ἀρχηγὸν Ἀνδρούτσον καὶ πολέμησαν ὡς γνωστὸν μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους Ἡρώας οἱ Κουκουβιστιανοί. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821 προσέφεραν μεγάλας ὑπηρεσίας καὶ μὲ τὰ ζῶα τους καὶ τροφὰς καθὼς καὶ ὁ Κολιοδήμος προσέφερε τέτοιες ὑπηρεσίας διὰ τοῦτο καὶ μὲ τὸν καιρὸν ποὺ ἐγίνε ἡ ἀπελευθέρωσις Ζητοῦσαν οἱ ἴδιοι ἡ τὰ τέκνα τῶν ἔστω καὶ μικρὰν ἐνίσχυσιν ἀπὸ τὸ Κράτος, κατόπιν αἰτήσεων εἰς τὸν προϊστάμενον ἢ Δήμαρχον τῆς Ἀμφίσης Κεχαγιάν. Κάθε χρόνον στὰς 8 Μαΐου ποὺ γίνεται ἡ τελετὴ στὸ Χάνι τῆς Γραβιάς γίνεται προσκλητήριον καὶ φωνάζονται τὰ ὄνόματα τῶν ἡρώων ποὺ ἦταν μέσα στὸ Χάνι ἀκούμεν στὸ προσκλητήριον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Παπανικόλας Ἱερεὺς. Ἐνῶ καὶ τὰλλα ὀνόματα τῶν χωριανῶν μας τὰ ἀκούμε, ἀλλὰ σήμερον ἐδῶ στὸ χωριὸ εἶνε ἀνύπαρκτα. Ἐπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια ἔσθυσαν τὰ ὀνόματα αὐτὰ δὲν ὑπάρχουν ἀπόγονοι νὰ μᾶς εἰποῦνε κατι. Ὁ Παπανικόλας κατήγετο ἀπὸ τὸ γένος Ἥλιου ἀπεβίωσε λίγα χρόνια μετὰ ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ 1828 σὲ ἡλικία κατὰ τὴν παράδοσιν ὄχι καὶ γεροντικὴ ἀλλὰ οὔτε καὶ νέος. Εἰς τὴν εποχὴ τοῦ Παπανδρείου ὁ Παπανικόλας ἦταν μικρὸς εἰς τὰ χρόνια. Τὸ χωριὸ Κουκουβίστα πρὸ τῆς γενικῆς ἐπανάστασεως ἦτανε περὶ τοῦ 70 οἰκογένειαις πότε πρωτοεγίνε δὲν ἔχω θετικὰς πληροφορίες μόνον λίγα ἔχω ἀκούσει ἀπὸ παλαιούς ὅτι ἦλθον ἀπὸ μακρυνὸ μέρος ὀλίγοι ἄνθρωποι καὶ ἔφθισαν καλύβες στὴ ράχη ποὺ τὸ λέμε στὴν Παναγία καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦταν λίγο μαύροι εἰς τὸ πρόσωπον καὶ οἱ μεταγενέστεροι τοὺς λέγανε γύφτους καὶ ἀπὸ τότε καὶ σήμερον ἀκόμη ὁ μαχαλᾶς αὐτὸς γύφτικος μαχαλᾶς καὶ τὸ ὑπόλοιπον χωριὸ ἀπὸ τότε καὶ μέχρι σήμερον λέγεται Παπαδεῖκος μαχαλᾶς τὸ ὄνομα γύφτος ἢ γύφτικος μαχαλᾶς τὰ χρόνια ἐκεῖνα δὲν ἦτο καθόλου ὑποτιμητικὸν ὅπως νομίζουμε σήμερον οἱ χωριανοὶ στὸν καιρὸ τῆς ἐπανάστασεως ἐγκατέλειψαν τὸ χωριὸ καὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Τούρκων πῆγαν στὸ ἀπέναντι μέρος σημερινὸν Ἀϊ-Νικόλα καὶ σὲ ἐκείνη τὴν περιφέρειαν ἔφθισαν τaráτσες (καλύβες) καὶ κατῶκησαν ἐκεῖ ἡ τaráτσες τὸ ἐπάνω μέρος εἶχαν ξύλα καὶ ἀποπάνω ἀπὸ τὰ ξύλα εἶχαν χῶμα καὶ τὸ χῶμα τὸ χτυποῦσαν ἰσχυρὰ μὲ ἓνα κόπανο (ξύλο πλακιᾶ) γιὰ νὰ μὴ προχωρῇ τὸ νερὸ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ χιονιοῦ μέσα. Τὸ ἴδιον καὶ στὰ πλευρὰ ὅλο ξύλα καὶ λάσπη γιὰ προστασία τοῦ χειμῶνος ἀπὸ τῆς τaráτσες αὐταῖς ἔλαβε τὸ ὄνομα ἡ τοποθεσία αὐτὴ Παληοτάρασες καὶ μέχρι σήμερον τὸ τί ὑπέφεραν ἀπὸ πείνα γύμνια ἀνυποδοσία μπορεῖ ὁ καθένας νὰ τὸ ἐννοήσῃ μόνος του. Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν φυτρώνουν καὶ τότε καὶ σήμερον ἓνα εἶδους χόρτα ποὺ ἔχουν τὴν ὁμοιότητα καὶ τὰ φύλλα ἀπὸ πάνω καὶ ὁ καρπὸς ποὺ εἶνε μέσα στὴ γῆ καθὼς εἶνε τὰ κρομμύδια καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ αὐτὰ ἔτρωγαν καὶ ὅμως ἀφοῦ ἔτρωγαν τακτικά ἀπὸ αὐτὰ τὰ χόρτα καὶ ἄνευ ἁλατος διότι δὲν ὑπῆρχε μερικοὶ χάλασαν τὰ στομάχια τους καὶ 13 ἄτομα κατὰ τὴν παράδοσιν ἀπέθανον ἀπὸ τὴν πείνα ψῆχος κτλ. Τὰ χόρτα αὐτὰ τὰ ὀνόμαζαν σκόλιμπρα. Τὰ ὀλίγα πράγματα ποὺ εἶχαν στὸ νοικοκυριὸ τους τὰ ἔκρυβαν στῆς διάφορες σπηλιές καὶ μέσα στὸ χῶμα καθὼς καὶ σὲ μιά σπηλιά ποὺ εἶνε στοὺς πρόποδας τῶν βουνῶν τοῦ χωριοῦ καὶ λέγεται καὶ σήμερον Ἀρκουδότρυπα καὶ ἡ σπηλιὰ αὕτῃ ἔχει ἀρκετὸ ὕψος ποὺ χρειάζεται σκάλα τεχνικὴ καὶ ἄνθρωπον εἰδικόν γιὰ νὰ ἀνέβῃ καὶ νὰ προχωρήσῃ μέσα ὀλίγοι ἐπεχείρησαν εἰς τὰς ἡμέρας μας καὶ ἀνέβηκαν καὶ προχώρησαν ἓνα λίγο διὰ-

στημα αλλά δέν βρήκαν τέλος και τούς περικύκλωνε η λεγομένη Μισοίτσα (μικρόβιο του άερος) και φοβούμενοι και από το σκότος γύρισαν πίσω. Έκει υπάρχει ένα βαρέλι ξύλινο διαλυμένο της εποχής εκείνης που κρύβανε τα πράγματά τους οι χωριανοί στα μικρά μου χρόνια πήγα με τόν πατέρα μου εις το χωράφι θέσις "Άγιος Ίωάννης και με το ξύλινο αλέτρι που έκανε το χωράφι πετάχτηκε από την γη μία στάμνα άνοιχτή από πάνω και είχε μέσα στολίδια γυναικών της εποχής εκείνης ήτοι καρφίτσες μαναλιούς θηλοκοτήρες όπως τα έλεγαν τότε, και είχε και κουταλοπήρουνα γεμάτα και σχεδόν συμπαγή από σκοριά, στίς Παληοτάρατσες φύλαγαν φρουροί χωριανοί μας με τα καρυσόφλια και τα γαϊταγάνια τόν άμαχο λαό χωριού γέροντες γυναίκες και μικρά παιδιά. "Εξαφνα έφτασε ένα μικρό άπόσπασμα Τούρκων με οδηγόν Τούρκον ό οποίος ήξευρε τούς τόπους του χωριού μας Κουκουβίστα από το επάνω μέρος του σημερινού "Αϊ Νικόλα που λέγεται φιλή ράχη. Χωρίς όμως να αντιληφθή τούς χωριανούς που καθόνταν στίς Παληοτάρατσες διότι εκτός που ήταν και άνάμερα αλλά ήταν και το δάσος πυκνό. "Ελαβε λοιπόν το μικρό άπόσπασμα των Τούρκων την ράχην ράχη προς την "Αγίαν Τριάδα όμως οι νέοι χωριανοί μας Κουκουβιστιανοί μαζύ με άλλους 8 Κοντοχωριανούς στην "Αγία Τριάδα φύλαγαν καραούλια και μόλις είδαν τούς Τούρκους συνεννοημένοι προτύτερα άρχισαν με μεγάλες φωναίς να λένε τόν "Αϊλιά να ηγεάσετε και την "Αγία Τριάδα τούτες ή φωναίς ήταν σχέδιο των Κουκουβιστιανών για να ηγιάσουν οι Τούρκοι τίς "Εκκλησίαις όπως και έγινε. Τούς πολιορκήσαν λοιπόν τούς Τούρκους και τούς κλείσανε μέσα στην "Εκκλησία, όλοι έφυγαν μέσα εις το δάσος προς το ύψωμα Μάρμαρα εκεί φύλαγαν άλλοι χωριανοί πλησίον στόν "Αϊλιά και τούς εξώντωσαν διότι βρέθηκαν μέσα σε πυκνά δάση οι Τούρκοι μη γνωρίζοντας το μέρος, τούς άλλους που προαναφέραμε που τούς κλείσαν μέσα εις την "Εκκλησία τούς φύλαγαν και τούς ύποσχεθήκανε ότι δέν θα τούς πειράξουν αλλά για να ξεκουρασθούν διήθεν οι Κουκουβιστιανοί θα καθήσουν για λίγο κρατούμενοι μέσα στην εκκλησία... τότε στείλανε δύο παληκάρια να πώνε στην Γκούρα για μαλιά προβατίσια άπλυτα και στη Στρώμη για μελίσσια αυτά είνε γειτονικά χωριά ή Γκούρα είνε ή σημερινή Πυρά τα μαλιά με τα μελίσσια εϊρθανε και άνέθηκαν επάνω στα κεραμύδια μπροστά τους είχανε τα τσουβάλια με τα μαλιά διά κάθε ένδεχόμενον και βγάλαν λίγα κεραμύδια και ρίξαν με όρμη της κυφέλαις (κυβέρτια) κάτω στο πάτωμα ή μελίσσεσ σκορπίσαν δεξιά και άριστερά της εκκλησίας και τούς στραβώσανε τούς Τούρκους στα μάτια και τότε βρήκαν την εύκαιρίαν οι Κουκουβιστιανοί να τούς έκδικηθούν όπως ήθελαν τα άπλυτα μαλιά δέν τα περνούσε το βόλι το Τουρκικό έτσι μας λέγανε οι παλαιοί έννοείτε ότι οι Τούρκοι τότε δέν είχαν ούτε δύναμι μεγάλη ούτε μεταγωγικά ισχυρά ήταν μικρό άπόσπασμα στρατού και τούς στείλανε κατά διαταγήν να προεκρατήσουν τούς Κουκουβιστιανούς που προξενούσαν ζημίαν εις τούς Τούρκους. Για τα μαλιά και τα μελίσσια βγάλανε τότε και το λαϊκό τραγούδι Τσάμικο το όποιον λέγει «Σύρτε στη Στρώμη για μαλιά στη Γκούρα για μελίσσια» και μέχρι ταίς ήμέραις ταίς δικαίς μας το τραγουδούσανε και ένας γηραλέος φουστανελοφόρος ό Γιανελοκάστας που έχει και άπογόνους εγγόνια Γεώργιον και Κωνσταντίνον Θεοχάρη και εγγόναις.

(Η συνέχεια στο επόμενο)

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ Ή ΚΟΥΚΟΒΙΣΤΑ

Μια από τίς σοφές λαϊκές παροιμίες μας λέει «πές μου με ποιό δάσκαλο θα πιάς, να σου πώ τί γράμματα θα μάθης». Το Δελτίο μας στην πραγματικότητα είναι πνευματικό παιδί των δασκάλων που μας έμαθαν

γράμματα. Έτσι, με χαρά και συγκίνηση άκούμε πάντα τη φωνή τους άλλοτε σταλμένη από τίς παιδικές μας άναμνήσεις και άλλοτε (όταν οι δάσκαλοι έξακολουθούν να ζούν) σταλμένη μέσω του ΟΤΕ.

Αυτές τίς μέρες πήραμε στο Δελτίο μας ένα τηλεφώνημα από το δάσκαλο Νίκο Ι. Χασιακό που πολύ σωστά μας θύμισε ότι στα παλιά έγγραφα ή Κουκουβίστα άναφέρεται σαν Κουκοβίστα. Πράγματι, με την έποψη αυτή συμφωνεί και ό ιεροφάτης του χωριού μας Παν. Παπανικολάου που δημοσιεύουμε την ιστορία του για το χωριό μας.

Η παρατήρηση είναι πολύ ενδιαφέρουσα και ίσως μας άπαλλάξει όριστικά από το κόμπλεξ ότι ή λέξη Κουκουβίστα είναι ξενικής προέλευσης, διότι Κουκοβίστα είναι μισσελληνική - μισολατινική λέξη, που θα μπορούσε να μεταφρασθή Κουκουσκή αντί Καλοσκή.

Με την εύκαιρία αυτή δημοσιεύουμε στη στήλη της έλληλογραφίας και πρόφατο γράμμα που πήραμε από το δάσκαλο Γεώργιο Σπαθιά, που οι άπόψεις του περιέχουν πολλές αλήθειες. Η γλώσσα είναι ένα φαινόμενο ζωντανό που άποκαλύπτει τίς επιδράσεις των διαφόρων εποχών και τόν τρόπο με τόν όποιο οι άνθρωποι μαθαίνουν να επικοινωνούν κάτω από τίς επιδράσεις αυτές.

Με την εύκαιρία αυτών των συζητήσεων γύρω από το όνομα Κουκουβίστα είχαμε μια ενδιαφέρουσα συνάντηση με τόν τακτικό καθηγητή της "Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής (Θεσ) νίκης κ. Σπύρο Ζευγαρίδη, ό οποίος έχει άσχοληθή ιδιαίτερα με τα προβλήματα επικοινωνίας και σημαντικές και αντιμετωπίζει τα γλωσσικά θέματα όχι τόσο από την έτυμολογική τους άποψη, όσο από την άποψη της θεωρίας αυτού που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε επιστημονικώς, «γλωσσολογική σημαντική» (SEMANTIQUE LINGUISTIQUE), όπως και της «κοινωνικής γλωσσολογίας» (SOCIOLINGUISTICS). Μας είπε λοιπόν ότι ή λέξη κοδικός συναντιέται σχεδόν άμετάδωκτη στίς περισσότερες γνωστές γλώσσες του κόσμου και στην έλληνική γλωσσική παράδοση συνδέεται άμεσα με την αρχαία λέξη «κόκκυς», που την άναφέρει άκόμα και ό "Αριστοτέλης. Όπως είναι γνωστό, ή λέξη στα κατοπινά χρόνια πήρε και άλλες έννοιες, άφου το λεξικό του Ήσυχίου του "Αλεξανδρέως άναφέρεται σαν μετάφραση και ή λέξη λόφος.

Είναι μάλλον περίεργο να θέλουμε να βγάλουμε από το λεξικό μας μια τόσο παλιά λέξη όπως είναι ή λέξη κοδικός, έπειδή έτυχε να δεθώ μαζί με τη λέξη Βίστα, που έχει λατινική ρίζα.

Άφου μας φύγουν όλες οι άμφιβολίες μας για τη λέξη κοδικός, πρέπει να συζητήσουμε την έτυμολογία του συνδετικού Βίστα, το όποιο προέρχεται από το λατινικό ρήμα VIDERE, που θα πη βλέπω. Έτσι, βίστα σημαίνει, εκτός από την έραση, την θέα, την όψη, το πανόραμα.

Παρόμοια όνόματα ή τοπωνύμια υπάρχουν άρκετά, όπως ή Κοινότητα Κουκουβίστα του νομού Ήλείας, οι Κουκουδάοννες της "Αττικής, το στοιχειωμένο Κάστρο των Τζουμέρκων Κουκούλιστα κλπ.

Συνεπώς, όσοι συζητούν το όνομα του χωριού μας με λαδικές όνομασίες, άπλως πλανώνται και είναι καιρός να διορθώσουν την πλάνη τους. Έπιτέλους!

Ν Ε Α Υ Ε Ν Ι Α

Συνεχίζουμε και σήμερα τον κατάλογο των παιδιών που φοιτούν σε ανώτερες Σχολές. Φοβούμαστε και πάλι ότι δεν θα καλύψουμε όλο μας το δυναμικό γι' αυτό ένα νέου σας παρακαλούμε να μας γνωρίσετε ονόματα που τυχόν μας διέφυγαν.

Θανάσης Κούρλης (της Ευσταθίας Πασσαλή) Κρέκι-Αμερικής, Νομική.

Ρίτα Κούρλη (της Εύστ. Πασσαλή), Κρέκι-Αμερικής, Νομική.

Ελένη Κούρλη (της Ευσταθίας Πασσαλή) Κρέκι-Αμερικής, Δασκάλα.

Ιωάννης Θεοφ. Λευκαδίτης, Ρώμη, Ναυτιλιακόν Α-σφαλιστικόν Δίκαιον.

Μιχαήλ Κ. Λάμπρου (γιός Αλεξάνδρου Τριανταφύλλου), Αθήναι, Ηλεκτρονικός.

Εδάργ. Ζαχ. Ραφτόπουλος, Φυσικομαθηματική Αθηνών.

Ιωάν. Γεωργ. Ραφτόπουλος, Κρέκι-Αμερικής, Κτηνιατρική.

Στίβης Γεωρ. Ραφτόπουλος, Κρέκι-Αμερικής, Νομική.

Σταθόπουλος (γιός Βιολέττας Βάρσου-Τρικούπη) Τατρική Θεο) νίκης.

Παναγ. Εύθ. Χαμηλός, Φυσικομαθηματική Αθηνών.

Νέστορ Παπακώστας (γιός Ελένης Μαλεβίτση), Νομική Αθηνών.

Νικόλαος Μουζάκης (γιός Κούλας Ι. Μαλεβίτση) Φιλοσοφική Αθηνών.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Το Δελτίο μας εγκαινιάζει σήμερα μια σειρά διαγωνισμών που αποβλέπουν στην ανάπτυξη της αμύλλας ανάμεσα στους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου του χωριού καθώς και των μαθητών του Γυμνασίου που φοιτούν σε διάφορα Γυμνάσια και που οι γονείς τους ή οι παππούδες τους κατάγονται από το χωριό μας.

1. Διαγωνισμός για τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Καλοσκοπής:

α) Πρώτο βραβείο χρηματικό ποσόν δραχ. 1.000 και έπαινος.

β) Δεύτερο βραβείο χρηματ. ποσόν 750 δραχ. και έπαινος.

γ) Τρίτο βραβείο χρημ. ποσόν 500 δραχ. και έπαινος.

Για τους τρεις καλύτερους μαθητές του Δημ. Σχολείου Καλοσκοπής που θα μας υποδείξουν με κοινά τους έγγραφο ο Δάσκαλος και ο Γερέας του χωριού, λαμβάνοντας ύπ' όψιν την εργατικότητα και το ήθος του μαθητού.

2. Βραβεία μαθητών Γυμνασίου που οι γονείς τους γεννήθηκαν στην Κουκουβίστα.

Το Δελτίο προκηρύσσει διαγωνισμό για τη βράβευση της καλύτερης έκθεσης με οποιοδήποτε θέμα, που θα συνδέεται με το χωριό και την ιστορία του.

Τα βραβεία θα είναι:

Πρώτη έκθεση, βραβείο δραχ. 2.000

Δεύτερη έκθεση, βραβείο δραχ. 1.000

Τρίτη έκθεση, βραβείο δραχ. 500

Αι έκθεσεις που θα βραβευσθούν, θα δημοσιευθούν και στο Δελτίο.

"Όσοι λάβουν μέρος στο διαγωνισμό, να μας ταχυδρομήσουν τις έκθεσεις τους μέχρι 30.5.1976.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Π. ΚΟΛΛΙΑΣ

"Ένας μάρτυρας της αντίστασης

(16.2.1944)

Ο Γεώργιος Παν. Κόλλιας μας έστειλε ένα κομμάτι από το βιβλίο του συγγραφέα Βασ. Μοσκόδη και μας παρακαλεί να το δημοσιεύσουμε σάν μνημόσυνο στη μνήμη του αξέχαστου Στέφανου Κόλλια για να θυμόμαστε τη θυσία του.

"Όπως είναι γνωστό σε όλους μας, ο Στέφανος, φοιτητής της Νομικής στην Αθήνα στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, πιάστηκε από τους Γερμανούς στην προσπάθειά του να μεταφέρει ένα μήνυμα στην οργάνωση αντίστασής που ανήκε. Οι Γερμανοί τον βασάνισαν και στο τέλος τον έσκωσαν. Η θυσία του δεν πρέπει να λησμονηθεί από έμάς που επιζήσαμε, γι' αυτό με μεγάλη χαρά δημοσιεύουμε το σημείωμα που μας έστειλε ο αδελφός του Ταξιάρχης Π. Κόλλιας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓ. ΚΟΛΛΙΑΣ

Γεννήθηκε στο χωριό μας στ' 1924. Τέλειωσε το Δημοτικό σχολείο της Κουκουβίστας με δάσκαλο τον Παπασταμούλη. Τις γυμνασιακές του σπουδές τις έκανε άρισταύοντας στο 6ο και 7ο Γυμνάσιο της Αθήνας, κοντά στ' αδέρφια του Γεώργο και Μήτσο, που δούλευαν την ημέρα και σπεύδα'αν τη νύχτα. Η γερμανική κατοχή τον θρήκε στην Αθήνα, όπου συνέχισε και τέλειωσε το Γυμνάσιο. Τ' φθινόπωρο του 1942 μπήκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου, ενώ σύγχρονα, με τη βοήθεια του Χαρ. Ταξ. Κόλλια είχε διοριστεί έκτακτος υπάλληλος στη Δημ. Βιβλιοθήκη του Δήμου Αθηναίων. Δευτεροετής φοιτητής πιά, ήρθε για τελευταία φορά στο χωριό μας τον Αύγουστο του 1943 και ε'δε από κοντά το θάμα της ένοπλης αντίστασης, όπως καθρεφτιζόνταν στα θεληματικά πρόσωπα των γενειοφόρων ανταρτών, όντας και ο ίδιος έν-

ταγμένος στην παράνομη αντίστασιακή οργάνωση στο Πανεπιστήμιο. Τόν Φλεβάρη του 1944, ύστερα από κατάδοση κάποιου «μυστικού», πιάστηκε στο προαύλιο του Πανεπιστημίου και οδηγήθηκε στα μπουντρούμια της «Ελληνικής» Ειδικής Ασφάλειας, στην οδό «Ελπίδος» στην Πλατ. Βικτωρίας, όπου όποιος έμπαινε, θα έπρεπε να χάσει κάθε έλπίδα ότι θα ξαναβγή ζωντανός, όπως λέει κι' ο Δάντης στην προμετωπίδα της «Κόλασής» του.

Ο Στέφανος θασανίστηκε σκληρά, άγρια, του σπάσαν τα κόκκαλα, τα πλευρά του, τα σαγόνια του, θανατώθηκε από τα θασανιστήρια μέσα στη νέα αυτή «έλληνική» κόλαση. Έτοιμοθάνατο τόν μετέφεραν, την παγωμένη χαραυγή της 16 Φλεβάρη 1944 πεταμένο μέσα σε μία καρότσα ενός φορτηγού, στο Δημ. Νοσοκομείο «Ελπίς» — άλλη έλπίδα, χωρίς έλπίδα για κείνον! — για να διαπιστωθεί ο θάνατός του, που συντελέστηκε στη διάρκεια της ολιγόλεπτης μεταφοράς του στο νοσοκομείο, από την παγωνιά που έπηξε το σκοτωμένο αίμα του στα σπλάχνα του, και να γραφτεί σαν αιτία θανάτου, «έκτεταμένη βρογχίτις»!! ή κάτι παρόμοιο. Πέθανε σιωπηλός, σαν μάρτυρας — άλλη τραγική σύμπτωση ονόματος με τόν μάρτυρα Στέφανο, του χριστιανικού μαρτυρολογίου — για να μην κατονομάσει αυτούς που μαζί του στην παρανομία αγωνίζονταν για τη λευτεριά, που μ'ας ήρθε ύστερα από λίγους μήνες, κι' αυτή άκρωτηριασμένη — όπως λέει κι' ο ποιητής.

Το έλεγειακό ποίημα «Στέφανος» πρωτοκυκλοφόρησε παράνομα από χέρι σε χέρι στην πανεπιστημιακή νεολαία και στους ύπαλλήλους του Δήμου της εποχής, από τόν ποιητή Βασίλη Μοσκόβη, που ήταν κι' ο ίδιος μνημένος στην ίδια οργάνωση και προϊστάμενος του Στέφανου στη Δημ. Βιβλιοθήκη και το έγραψε συνταραγμένος από το τραγικό θέαμα που αντίκρουσε όταν πήγε στο νοσοκομείο και βρήκε ξεψυχημένο τόν παλληκάρι — μία άμρφη μά'α. Πρωτοδημοσιεύτηκε τόν 1945 τήν άνοιξη, σε μία μισοπαρόνομη νεολαιίστικη έφημερίδα. Τώρα άποτελεί τόν τελευταίο μέρος ενός διηγήματος με τίτλο «Στέφανος (Κόλιας)» — παράλειψε τόν επώνυμο για «ευνόητους» λόγους προστασίας τών ζωντανών, όπως μ'ας είπε ο ίδιος ο ποιητής-συγγραφέας. Τό διήγημα περιλαμβάνεται σόν πρώτο τόμο (πεζά) της Άνθολογίας Έλληνικής Άντιστασιακής Λογοτεχνίας της Έλλης Άλεξίου, έκδοση στα Έλληνικά της ACADEMIE VERLAG BERLIN 1965 (Έλλην. εκδόσεις Α. Παπακώστα) σελ. 207—214.

Ο συγγραφέας κ. Βασίλης Μοσκόβης που ρωτήθηκε από μ'ας, δήλωσε πώς είναι πρόθυμος να παραχωρήσει στο «Δελτίο» ολόκληρο τό διήγημα «Στέφανος» στο φύλλο τού Φλεβάρη για τήν 32α επέτειο από τόν μαρτυρικό θάνατο τού Στεφανή μας.

Ο μικρότερος άδελφός του
Ταξιάρχης

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΟΣΚΟΒΗΣ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

Σ Τ Ε Φ Α Ν Ο Σ

«Ένα κορμί θρισκόταν εκεί σκεπασμένο με κουβέρτα άπ' τόν κεφάλι ως τά πόδια.

— Στέφανε.

Τό κορμί έμεινε ακίνητο. «Άπλωσα τόν χέρι μου και ξεσκέπασα τόν κεφάλι. Όχι, δέν ήταν αυτός. Ένα πρόσωπο παραμορφωμένο, γεμάτο πληγές και πηχτό αίμα, ένα στόμα μισάνοιχτο με σκισμένα χείλη και ξεγυμνωμένα ούλα μόρφαζε μπροστά μου. Τά δάκτυλά

μου τραβούσαν μηχανικά τήν κουβέρτα, σά να ζητούσαν ν' ανακαλύψουν κάτι από τόν ζωντανό παιδί τών είκοσι χρονών. Τό στήθος του ήταν κι' αυτό μελανιασμένο άπ' τά θασανιστήρια.

«Ένα χέρι ακούμπησε σόν ώμο μου. Γύρισα. Μιά άσπροφορεμένη κοπέλα έκλαιγε με βουβά δάκρυα. Ήταν γυιός σας; Τού σπάσαν οί κακοϋργοί τά κόκκαλα. Τώρα μόλις ξεψύχησε. Με πρόσταξαν να γράψω στο βιβλίο πώς πέθανε από πνευμονία. Ένα κλωνί βιολέτας έγχειρε άπαλά πάνω στο κορμί ριγμένο άπ' τόν χέρι της κοπέλας που φρεσισμένη έγήκε γρήγορα άπ' τόν θάλαμο.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Δημοσιεύουμε σήμερα μία φωτογραφία που πρόθυμα μ'ας παραχώρησε από τόν άρχείο του ο συγγραφέας μας καθηγητής Μαθηματικών Χρίστος Λευκαδίτης. Με τήν εύκαιρία αυτή θέλουμε να έπαναλάβουμε τήν έκκλησή μας πρós όλους τούς χωριανούς μας να μ'ας άποστέλλουν παλιές φωτογραφίες όσο τόν δυνατό καθαρώτερες, σημειώνοντας άπαραίτητα τήν πιθανή χρονολογία και τά πρόσωπα που εικονίζονται. Δέν έχει σημασία άν πρόκειται για φωτογραφίες οικογενειακές.

Η φωτογραφία είναι τού 1924 μπροστά στο τσαγκαράδικο τού Γιώργου Θεοχάρη.

Άπό άριστερά πρós τά δεξιά εικονίζονται οί: Θεμιστοκλής Τσοκάς, Γεώργιος Θεοχάρης. Οί δυό όρθιοί είναι οί Νικόλαος Μώρης (Καρφής) και ό Νικ. Πριόβολος (Κουγιούφας). Στη συνέχεια οί Μενέλαος Άναγνώστου Κων. Κατσανιώτης και Κων. Θεοχάρης.

Ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴν κίνηση τῶν χωριανῶν μας

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ συγχωριανὴ μας Τζένη Κατσανιώτη-Καλογερά (θυγατέρα τοῦ γιατροῦ μας Ἡλ. Κατσανιώτη) γέννησε κοριτσάκι. Στούς γονεῖς, τὴ γιανιὰ καὶ τὸν παπποῦ εὐχόμαστε νὰ τοὺς ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ὁ συγχωριανός μας Βασ. Ἰωάν. Δανιὴλ θάφτισε στὸν Ἀγ. Παντελεήμονα Ἀχαρνῶν τὸ κοριτσάκι του καὶ τὸ ἀγοράκι του. Καὶ τὰ ὀνόματά τους Γιάννης καὶ Παναγιώτα. Κουμπάροι ὁ συγχωριανός μας Γεώργ. Π. Τομαρᾶς (Θεσσαλονίκη) καὶ ὁ Νότης Τσιρτσιρίδης.

—Ὁ Ἰωάννης Μοσχονησιώτης, γαμπρός τοῦ Ἀνδρέα Τριανταφύλλου θάφτισε τὸ κοριτσάκι του. Καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἰωάννα.

Εὐχόμαστε νὰ ζήσουν τὰ νεοφώτιστα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ὁ συγχωριανός μας φοιτητὴς Ἀλέξ. Ἀθαν. Μώρης (Λαμία) ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὴν Θώμη Στάικου.

Ἡ συγχωριανὴ μας Ἀλεξάνδρα Ἀθαν. Ἀλεξίου ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὸν Ἀθηναῖο ἐπιπλοποιὸ Ἰωάννη Δελλή.

Ὁ συγχωριανός μας Χρῖστος Ἡλ. Τομαρᾶς ἀρραβώνιασε τὴν κόρη του Μαρία μὲ τὸν Σταμάτη Μήνωα.

Ὁ Εὐθ. Ἀνδρ. Τριανταφύλλου ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὴν Χριστ. Καραγκούνη.

Στούς ἀνωτέρω εὐχόμαστε ταχεῖα τὴ στέψη.

ΓΑΜΟΙ

Ἡ συγχωριανὴ μας Μαρία Ἰωάν. Τούμπα (Κωστάκου) τέλεσε τοὺς γάμους τῆς τὴν 15.2.1976 στὸν ἱερό Ναὸ τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνα Παγκρατίου μετὰ τοῦ Χρυσαστόμου Γληγόρη, Λευκαδίτικης καταγωγῆς.

Τοὺς εὐχόμαστε νὰ ζήσουν.

ΑΦΙΞΕΙΣ

Ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη μᾶς ἦλθε ὁ Κων. Τσατσαρῶνης μὲ τὴ γυναίκα του Μάγδα (τοῦ Δημ. Νικ. Κυρίτη). Παρέμειναν κοντὰ στοὺς δικούς τους ἀπὸ 16.1.1976 μέχρι 6.3.1976.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στις 6 Ἰανουαρίου 1976 τελέστηκε 40θήμερο μνημόσυνο γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῆς Μαγδαληνῆς Ν. Κυρίτη.

Στις 15 Φεβρουαρίου 1976 τελέστηκε στὴ Λαμία ἐτήσιο μνημόσυνο γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῆς Ταξιάρχας Ἰωάν. Κωστούρου.

Στις 29 Φεβρουαρίου τελέστηκε μνημόσυνο γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τοῦ Ζαχαρία Ραφτοπούλου (Ζαχαράκη).

Στις 7 Μαρτίου 1976 τελέστηκε μνημόσυνο γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῆς Ντίνας Σταύρου-Μαλεβίτη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

—Στις 6.1.1976 ἀπεβίωσε ὁ συγχωριανός μας Εὐθύμιος Πασσαλῆς καὶ ἐνταφιάστηκε στὸ Νεκροταφεῖο Καλοσκοπῆς.

—Ἀπεβίωσε στις 18 Ἰανουαρίου ὁ γνωστός γιὰ τὸν ἀπὸ τὰ Καστέλλια Γεώργιος Καραπλῆς. Στὴ μνήμη τοῦ Γ. Καραπλῆ προσέφεραν ἀντὶ στεφάνου γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ νεκροταφείου τοῦ χωριοῦ μας ὁ Ἀθανάσιος Δ. Κόλλιας (Παπαδήμας) καὶ ὁ Βασίλειος Δ. Κόλλιας ἀπὸ 1.000 δρχ. ὁ καθένας.

—Στις 30.1.1976 ἀπεβίωσε σὲ ἡλικία 87 ἐτῶν ὁ Ζαχαρ. Ραφτόπουλος (Ζαχαράκης) καὶ ἐνταφιάστηκε

στὸ νεκροταφεῖο τοῦ χωριοῦ.

—Στις 21 Φεβρουαρίου πέθανε στὸ χωριὸ ἡ Γεωργία Κων. Βλάχου.

—Ἀπεβίωσε στις 27 Φεβρουαρίου 1976 ὁ Αὐγέρης Κατσαδήμας, μηχανικός ἀπὸ τὴ Δρέμισα. Εἶχε δημιουργήσει τὴν Α.Ε. «Δωρικὸς Τεχνικά Ἔργα».

«Ὁλοι μας ἔχομε ἀγαθὴ μνήμη ἐπὶ ὃν ἔξερχο αὐτὸν ἀνδρα, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἀδρὴ πρρουσία του ἐτίμησε τὴν περὸχὴ μας. Ἐπίσης μᾶς μένει ἀλησμόνητος ὡς ὁ διαπρεπέστερος ρήτορας κατὰ τὴν περίοδο τῆς Κατοχῆς. Εἰδικώτερα, τὴν ἡμέρα ποὺ ἀπελευθερώθηκε ἡ Ἀθήνα ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς, ὁ Αὐγέρης εὕρισκετο στὸ χωριὸ μας καὶ ἐμί-

λησε στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ μας γιὰ τὸ σημαντικὸ αὐτὸ γεγονός. Ἡ ρητορικὴ του δεινότης κατασυγκίνησε τὸ ἀκροατήριον, τὸ ὁποῖο ἀνελύθη εἰς δάκρυα χαρᾶς. Τὸ Δελτίο θερμῶς συλλυπεῖται τοὺς συγγενεῖς του. Οἱ Σχολές Γ. Σιότροπου προσφέρουν στὴ μνήμη τοῦ Αὐγέρη 1 ὑποτροφία δωρεάν φοιτήσεως στίς σχολές του σὲ συγχωριανό μας.

Ὁ συγχωριανός μας Παναγιώτης Τούμπας προσέφερε στὴ μνήμη τοῦ Αὐγέρη Κατσαδήμα 500 δρχ. γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ νεκροταφείου τοῦ χωριοῦ μας.

—Στις 30 Ἰανουαρίου 1976 σκοτώθηκε ἡ Ντίνα Χαρ. Μαλεβίτη σὲ αὐτοκινητιστικὸ δυστύχημα ποὺ συνέβη στὴν Ἑθνικὴ Ὁδὸ, στὸ ὕψος τῶν Τριῶν Γεφυρῶν, ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἡ θανοῦσα διέβαινε πεζὴ τὴν ἐθνικὴ ὁδὸ, ὅπως κάνει ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς περιοχῆς Νέας Χαλκηδόνης, ὅταν στίς 8 τὸ θράδυ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτῆς ἰδιωτικὸ αὐτοκίνητο ὀδηγούμενο ἀπὸ 25ετῆ νεαρό. Ἡ Ντίνα Χ. Μαλεβίτη εἶχε διατελέσει δασκάλα στὴν περίφημη σχολὴ ραπτικῆς «Τσοπανέλλη» (Λεωφ. Ἀμαλίας καὶ Ξενοφῶντος) καὶ πρεμιέρα στὸν οἶκο ραπτικῆς τοῦ καταστήματος «Στάρ», Στοιᾶ Ἀρσακείου 12. Ὁ σύζυγός της Λευκᾶς Σταύρου κατὰ γίνεται ἐκ Διστόμου. Κατέλιπε τρὶς τέκνα.

Ἡ Φωτεινὴ Χαρ. Μαλεβίτη προσέφερε στὴ μνήμη τῆς κόρης της Ντίνας Χ. Μαλεβίτη 1.000 δρχ. γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ νεκροταφείου τοῦ χωριοῦ μας. Ἀντὶ στεφάνου στὴ μνήμη τῆς Ντίνας πρέσφεραν γιὰ τὸ νεκροταφεῖο τοῦ χωριοῦ ὁ Πάκης Γιαννόπουλος δρχ. 1.000 καὶ οἱ Ἀθανάσιος Δημ. Κόλλιας καὶ Δημήτριος Παναγ. Κέλλιας ἀπὸ δρχ. 500.

Τὸ Δελτίο μας συλλυπεῖται θερμὰ τοὺς συγγενεῖς τῆς θανοῦσας.

Σχετικὴ νεκρολογία τοῦ ἀδελφοῦ της παραθέτουμε ἀμέσως κατωτέρω:

ΝΤΙΝΑ ΧΑΡ. ΜΑΛΕΒΙΤΣΗ-ΣΤΑΥΡΟΥ

«Ἀδελφί,

Σοὺ ἀπευθύνω τὸν ὕστατο χαιρετισμὸ καὶ ἀπὸ τὶς στήλες τοῦτες τῆς ἀγαπημένης μας «Κουκουβίστας», τῆς πατρίδας μας ποὺ σὲ ἐγέννησε καὶ ὥρθωσε τὰ στιβαρὰ νειάτα σου.

Ἀθόρυβη καὶ συγκραταστικὴ περνεῖς τὴ μοιράμενη ζωὴ σου. Καὶ ἦρθε ἡ ἀποφράδα ἡμέρα μιᾶς ἄλλης Μεγάλης Παρασκευῆς γιὰ σένα, ἡ 30ῆ Ἰανουαρίου 1976. Ἐσήμαινε ὀκτῶ ἡ ὥρα τὸ ἀπόθραδο, ὅταν ἐσήμανε καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς σου. Οἱ ἱσκιὸι ἐπλήθαιναν ἀπὸ παντοῦ ἱσκιὸς ἔγινε καὶ ἡ ψυχὴ σου καὶ

χάθηκες μέσα στα σκοτάδια της νύχτας που κατέφθαναν.

Χαίρε αδελφή,

“Όταν σε άτένισα στερνή φορά είχες σφαλισμένα τα μάτια σου για πάντα. Και η αιώνια σιωπή είχε σφραγίσει τα χείλη σου. “Εται σιωπηλή και ειρηνεμένη πέρασες πρὸς τὸ ἀχερούσιο ταξίδι. Ὡσάν νὰ ἐκοιμήθης γαληνευτικά, περιμένοντας πότε θὰ σαλπίσῃ καὶ πάλι ἡ σάλπιγγα τῆς ἀναστάσεως.

Χαίρε αδελφή ψυχή,

“Ο σπαραγμός δὲν ἔχει τέλος. “Εχουν ὅμως τέλος τὰ λόγια. “Εχει τέλος ἡ συνοδοιπορία μας ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς ἡλικίες μας, πού περάσαμε μαζί: μικρά παιδιά, ἔφηβοι, μεγαλωμένοι. “Ησουν μεγαλύτερή μου καὶ με φρόντιζες παιδιὰ πολὺ. “Η τελευταία μου φροντίδα γιὰ σένα ἦταν νὰ σοῦ χαϊδέψω τὰ μαλλιά καθώς ἀναχωροῦσες με τὴ θάρκα τοῦ Χάρου γιὰ τὸ ἀνεπίστροφο ταξίδι καὶ νὰ σοῦ προσφέρω τὸ τελευταῖο φιλή, στὸ ἀγαπημένο μου πρόσωπό σου, πού ἤδη τὸ εἶχε μαργώσῃ ἡ ψυχρή πνοή τοῦ θανάτου.

Ψυχὴ αδελφή,

Θὰ ἤθελα τὴ στερνή τούτη ὥρα νὰ σ' εὐχαριστήσω γιὰ ὅσα μοῦ ἔμαθες: τὴ θυσία γιὰ τὸν δικό σου, τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν διπλανό σου, τὴ χαρὰ γιὰ τὴ ζωὴ, τὸν πόνο γιὰ τὸν θάνατο. Χρόνια καὶ χρόνια θαδίζαμε καὶ ἀγωνιζόμασταν καὶ χαιρέμασταν καὶ κλαίγαμε μαζί. Τώρα πλέον δὲν ὑπάρχεις. “Η Ραχήλ πού κλαίει τὰ τέκνα της διὰ μέσου τῶν αἰώνων, κλαίει καὶ γιὰ σένα. Καὶ δὲν τὸ χωράει ὁ νοῦς μου πὼς πλέον δὲν εἶσαι πουθενά στὸν κόσμο τούτο, πρὸς ἓνα σημεῖο σταυροῦ ἐπάνω ἀπὸ λίγο χῶμα, τὸ τελειοτατὸ οἰκητήριό σου.

“Αδελφὴ ψυχή,

“Εκλαψα πολὺ ὅταν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἀνέτειλε καὶ πάλι τὸ φῶς, κι' ἐσύ ἦσουν θαθεῖα στὸ σκοτάδι — ὅταν οἱ ὀρβρινὲς ἀνταύγειες ἐφώτισαν τοὺς λίγους σθώλους χῶμα, αὐτὸ πού προτοῦ τὸ ρίξω στὸν τάφο σου γιὰ νὰ τοῦ εὐχηθῶ νὰ σοῦ εἶναι ἐλαφρύ, τὸ καταφύγισμα μέσα σὲ δάκρυα πολλὰ.

Ψυχὴ αδελφή,

“Εκλαψα πολὺ, ὅταν τὴν παρὰ ἄλλη μέρα ἄρχισε νὰ θρέχει κι' ἐνοιωθῶ νὰ κρύνεις καὶ νὰ ἐγκαταλείπεις ἀπροστάτευτη στὶς συρμές τοῦ νεροῦ πού ἔφταναν μέχρι τὴν ἀνυπεράσπιστη σάρκα σου, τὴν ἄλλοτε ἐνδοξη, τὴν ἄλλοτε νικητήρια ὁμορφία σου, τὴν ἄλλοτε χορευτικὴ κορμιοστασία σου. “ΗΣουν μόνη καὶ ἀνυπεράσπιστη ἀπὸ θεοὺς καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους, κατὰμονη μέσα στὸ σύμπαν, μέσα σὲ πολλὴ ὑγρασία, μέσα σὲ πολὺ σκοτάδι καὶ μέσα σὲ πολλὴ σιωπή.

“Αδελφὴ ψυχή,

“Ο σπαραγμός δὲν ἔχει τέλος. “Εχουν τέλος τὰ λόγια. “Η λύπη δὲν ἔχει τέλος. “Εχει τέλος ἡ ζωὴ. Καὶ ἡ φλόγα τῆς ζωῆς σου ἔσθησε, σὲ αἰφνίδιο φύσημα θανατεροῦ ἀνέμου. Σκοτείνισε ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ. “Ανάθω κερία στὴ μνήμη σου. Γιὰ νὰ περιχυθῇ λίγο φῶς στὸ ἔρεβος τοῦ θανάτου πού μᾶς κυκλώνει — ἀναμένοντας τὸ πολὺ φῶς τῆς ἀναστάσεως.

“Ὡς τότε, ἀγαπημένη αδελφὴ ψυχή, χαίρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΡ. ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΓΕΓΟΝΟΤΑ

“Η θαιρεῖα κακοκαρία πού ἐπληξε τὴ χώρα μας τὸν τελευταῖο καιρὸ ἐπληξε, ὅπως ἦταν φυσικό, καὶ τὴν Κουκουβίστα. Τὸ χιόνι στὶς Βρίζες ἔφτασε τὸ ἐνάμιου μέτρο καὶ μέσα στὸ χωριὸ τὰ ἐξήντα ἑκατοστά. Τὰ πάντα εἶχαν κρουσταλλιάσει. Τὰ κρύσταλλα ἐκρεμάστηκαν ἀπὸ τὰ κεραμίδια στὶς ἀστρέχες σὰν πολυτίμοι σταλαχτίτες. “Η συγκοινωνία εἶχε διακοπῇ. Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ κοντοχωριανοῦ μας Δημ. Αὐγέρη, τοῦ πολιτ. γραφείου τοῦ ὑφυπουργοῦ Π. Πανουργιά, ἐστάλησαν ἀπὸ τὴν ΜΟΜΑ ἐκχιονιστήρες καὶ ἀνοίξαν οἱ δρόμοι.

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

Στὸ δῆμνο πού διέρρευσε γράφτηκαν στὸ Σύνδεσμό μας 30 νέα μέλη. Τοὺς καλωσορίζουμε καὶ τοὺς εὐχόμεσθε καλὴ δύναμη στὴ βοήθεια πού θὰ μᾶς παράσχουν.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΕΧΕΤΕ ΓΕΙΑ ΒΡΥΣΟΥΛΕΣ...

Θλιβόμαστε ὅσοι ἀκοῦμε γιὰ τὴν ἱστορία τῶν Σουλιατῶν πού πέφτοντας στὸ γκρεμὸ γιὰ τὴ λευτεριά θυμόντουσαν ἀπὸ τὸν μάταιο τοῦτο κόσμο γιὰ νὰ ἀποχαιρετήσουν τὶς θρυσούλες τοῦ χωριοῦ τους σὰν τὰ πιὸ ἀξιόλογα σημάδια ἀπὸ τὸ ἐκπολιτιστικὸ πέρασμα τῶν προγόνων τους. Φαίνεται ὅμως ὅτι στὸ χωριὸ μας σβήνει σιγά-σιγά ὁ ἔρωτας γιὰ τὰ σύμβολα τοῦ προγονικοῦ πολιτισμοῦ μας, ἀφοῦ ὅλοι γνωρίζουμε πόσο πικρὴ ἀλήθεια κρύβουν τὰ λόγια τοῦ χωριανοῦ μας Κων/νου Π. Βλάχου στὴν ἐπιστολὴ πού δημοσιεύουμε στὴ συνέχεια.

Τὸ Δελτίο μας προσπάθησε νὰ ἀναζητήσῃ κάποιον πού νὰ μὴν ἀνήκῃ στὴν κατηγορία τῶν «παραμυθᾶδων» καὶ ἴσως στὸ ἐρχόμενο τεῦχος νὰ μπορέσῃ νὰ ἀνακοινώσῃ κάτι σχετικὸ μετὰ τὴν ἀνακαίνισή της.

Κεῖ δὲ σὲ κεντρικὸ σημεῖο τοῦ χωριοῦ μας καὶ στὴ θέση «ἀγορά» στέκεται μιὰ θρυσούλα μετὰ τὴν παραδοσιακὴ τῆς πέτρινη «κοῦπα» πού χρόνια καὶ χρόνια τώρα προσφέρει τὸ νεράκι της γιὰ τὸ ξεδίπλωμα κάθε περαστικοῦ ντόπιου ἢ ξένου.

Πρόκειται, φίλε ἀναγνώστη γιὰ τὴ γνωστὴ σὲ σένα κι' ὅλους μας θρῦση μετὰ τὸ τόσο χαρακτηριστικὰ ἐκφραστικὸ

ὄνομα «ποτίμι», δηλωτικὸ τοῦ σκοποῦ πού ἐκπληρώνει. Θ, ἀναφερθῶ σὲ μιὰ σύντομη περιγραφὴ τῆς μορφῆς της ὅπως τὴ γνωρίσα στὰ παιδικὰ μου χρόνια —καὶ μὲν εἶσι ἀκόρια καὶ σήμερα ἡ θωριά της στὴ θύμηση— παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπ' τὸ σημερινὸ της κατάντημα.

Θυμᾶμαι λοιπόν — μαθητοῦδι τότε τοῦ Δημοτικοῦ Σκολεῖου— πούτρεχα σὰν βγαίναμε διὰλειμμα νὰ σθῶσω τὴ δίψα γιὰτ' ἦταν ἡ πιό, κοντινὴ θρῦση καὶ μοῦρχειται στὸ λογισμό ἢ τόσο παραστατικὴ τῆς «παράγκα» μ' ὅλη τὴ γραφικότητα τῆς φυσικῆς ὁμορφιάς. “Ενα σκαλάκι ψηλότερα ἀπ' τὸ δρόμο γιὰ νὰ μὴν τὴν πνίγουν οἱ κατεβασίες, μετὰ πλακοστρωμένο πάτωμα γιὰ νὰ γλυτώνει ὁ διψασμένος τὸ τσαλαβούτημα στὰ λαοπόνερα, μετὰ πέτρινους τοίχους στὶς τρεῖς πλευρὲς κι' ὀρθάνοιχτη στὸ «ἔμπα» της, μετὰ χαλιάτι τσιγκινο γιὰ νὰ μὴ βρέχονται οἱ κυράδες σὰν ἔκαμαν τὸ κοπάνημα καὶ τὸ ξέβγαλμα τῶν ρούχων, μετὰ πρεβάζια ν' ἀκουμπᾶνε τὶς βαρέλλες πρὶν τὶς φορτωθῶν καὶ μετὰ δὺο καλοπελεκημένες «κοῦπες» νὰ χαρίζουγ τὸ νεράκι τους σ' ἀνθρώπους καὶ ζωντανά.

Κι' ἦρθε ἀργότερα ἡ «τεχνοκρατικὴ ἐξέλιξη» μετὰ τὸ ἰσοπέδωμα καὶ τὰ τοιμέντα, μετὰ τὸ ξεπάστερμα τῆς φυσικῆς ὁμορφιάς. “Ετοι στὴν ἀρχὴ γκρεμίστηκε τὸ χαλιάτι κι' ἐμειναν οἱ τοῖχοι γιὰπὶ - ἐρείπιο. Στὴ συνέχεια ἐπρεπε νὰ φορδύνει ὁ ἀμαξιτὸς δρόμος πού διάβαινε ἐμπρὸς της —

πάνε και τὰ πλευρά σωριάστηκαν κι' έμεινε ό μέσα τοίχος με μιά αθλία κούπα — ή άλλη είχε στερέψει και σπάστηκε — νά χάσκει σ' ένα χώρο στεγμένο που τις ώρισαν.

Πάει καιρός π' απόμεινε σ' αυτό τό χάλι, νά τήν πνίγουν κάθε χρόνο τὰ βάτα οι τσουκνίδες και τὰ γκορμπένια δίχως νά βγάξει άχνα διαμαρτυρίας ή άμορη δίχως νά γυρεύει τὰ στολίδια του τεχνικού πολιτισμού που της έταξαν.

Θά μου πητε καλά που βρίσκεται και κάποιος σπλαχνικός περαστικός που και που νά τήν ξεχορταριάσει, νά τρίψει λιγάκι τήν κούπα της με κίγδυνο νά χαρακτηριστεί άκαιρα ρομαντικός σέ μιά εποχή που κάτι, τέτοια ξεφτιλίζουν.

Πάνε λοιπόν 3—4 χρόνια, ίσως και περισσότερα που ή μορφή της μένει έτσι κι' όλο πάει στο χειρότερο, περάσανε τόσα χρόνια κι' όλο, τό ίδιο παραμυθι άκούω νά κυκλοφορεί.

“Α. Φέτος ό Τάδε θά φκιάξει τήν «ποτίμι» με τσιμέντα και μάρμαρα, σέ μπετόν άρμέ και κάτω κούπες χάρμα, ναι, άμα σου λέω, τόταξε στή μνήμη του τάδε συγγενή του. Άλλά τό λησμόνησε ό δύστυχος γρήγορα κι' εύτυχώς που δέν διαμαρτύρονται οι νεκροί για τήν εκπλήρωση των ύποσχέσεων.

Περνάει κι άλλος στο χορό των πρόθυμων κι' άλλος κι' άλλος και —γαϊτάνι γαϊτανάκι— παραγγέλνουν τάχατες ύλικά, μιλάνε για μεγάλα τάματα, κάνουν σκέδια, ρωτάνε μηχανικούς.....

Κυλάνε μέρες, γίνονται μήνες, χρόνια, φίλε άναγνώστη που μπορεί νά είσαι κι εσύ ένας άπ' τους παραπάνω παραμυθάδες με τις έντυπωσιακές ύποσχέσεις και ΚΑΝΕΝΑΣ δέν έβαλε τό χεράκι του στήν τσέπη —κι έδω που τὰ λέμε μεταξύ μας όλοι τους είναι καλοπιασμένοι— για νά σβύση τή διψασμένη από ύποσχέσεις Βρυσούλα. Και λέω με τό νοϋ μου, τόν όχι σοφό, ως πότε τὰ χοντρά λόγια θά κυλάνε στόν κατήφορο άντάμα με τό γεράκι στή ρεματιά ως πότε θά κάνουμε νεροκουβεντολάι. Εϋχομαι σύντομα, άς είναι και τήν άνοιξη γιατί τώρα δέν πήζει τό τσιμέντο, νά με βγάλουν ψεύτη οι άνθρωποι και μά τήν αλήθεια θά πρότεινα και τοϋτο, σέ περίπτωση που θά «σκοτωθούν» ποιός νά τήν πρωτοφκιάξει, άγ κανονίσουν νά βάλουν χρήματα όλοι μαζί για νά γίνει έργο σωστό και προκομένο.

“Οσο για τό πως θά γράψουν τὰ όνόματά τους. “Ε, τι στόν κόρακα θά βρεθί κάποια λύση. “Αν και «τών άφανών τὰ έργα αιώνια».

ΚΩΝΣΤ. Π. ΒΛΑΧΟΣ

ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΝΟΣΤΑΛΓΟΣ

Τό σχόλιό μας για τό ωραίο γράμμα που ακολουθεί, του φίλου και λάτρη του χωριού δασκάλου Γ. Σπαθιά, δημοσιεύεται στο σημείωμα Κουκουβίστα ή Κουκοβίστα.

‘Αγαπητή «Κουκουβίστα»

Μεγάλη ή χαρά που δοκίμασα, σάν σέ πηρα. ‘Ο έρχομός σου μου χάρισε τήν εύκαιρία νά μεταφερθώ, για μιά άκόμα φορά, στόν τόπο, που επί έφτά χρόνια εργάστηκα, μαζί με τή σύζυγό μου, σάν δάσκαλος.

Δούλεψα στόν τόπο αυτό, έστω και με τὰ παραπάτηματα του άρχάριου και άπειρου, όσο μπόρεσα. Έχω έναποθέσει στή ράχη του ένα κομμάτι της ζωής μου. Αισθάνομαι πολύ σφιχτά δεμένος μαζί του.

Τό πανώριο τοπίο και τό ανθρώπινο στοιχείο, που τόσο ενεργά μου συμπαραστάθηκε σέ κάθε προσπάθειά μου, με έχουν κυριολεκτικά κατακτήσει.

“Όταν επισκέπτομαι, τήν Καλοσκοπή — δέν άποτελεί σήμα λόγου — αισθάνομαι σά στή γενέτειρά μου και όταν συναναστρέφομαι Καλοσκοπιώτες σάν Καλοσκοπιώτης ή καλύτερα σάν Κουκουβιστιανός.

Αυτό τό παλιό όνομα του χωριού με συναρπάζει, γιατί στά

έφτά χρόνια γεύτηκα λίγο πολύ τήν ιστορία, τους θρύλους, τήν παράδοση, τή λαογραφία, τήν ψυχή του χωριού, που μόνο στο παλιό του όνομα βρίσκεται ή θέση τους. Αυτό έχω τή γνώμη ότι θά συμβαίνει και με τους πολλούς ντόπιους, τουλάχιστο με τους πιο ήλικιωμένους, που γνωρίζουν πιο πολύ τὰ περασμένα του χωριού.

Τό όνομά σου, «Κουκουβίστα», όχι μόνο ξαναζωντανεύει τὰ περασμένα στούς μεγαλύτερους στήν ήλικία Κουκουβιστιανούς, αλλά ξεδιπλώνει τις σελίδες τους και στούς νεώτερους και τους δίνει τήν άφορμή για μιά επίσκεψη στο ‘Ιστορικό - λαογραφικό Κεφαλόδρυσο του χωριού τους, νά πιούν νερό νά δροσιστούν, και έτσι νά ένατενίσουν τό μέλλον τους με σταθερότερα πατήματα, μά και θά βαδίζουν σύροντας τις ρίζες τους τις προγονικές. Και πιο πολύ αυτοί που γεννήθηκαν μακριά από τό χωριό και όπωσδήποτε τὰ νήματα της άπώτερης καταγωγής τους, τὰ τόσο άπαραίτητα για τή δημιουργία σιγουριάς στή ζωή του ανθρώπου, είναι άδυνατισμένα.

Έπειτα τό παλιό όνομα, σηματολογικά, είναι σχεδόν τό ίδιο με τό νέο. Κουκουβίστα είναι σύνθετη λέξη (Κούκου-βίστα). Τό πρώτο συνθετικό ένδεχομένως νά σημαίνει τό πουλί κούκος, ένδεχομένως νά σημαίνει τό έπίρρημα κούκου, που λέμε στά μικρά παιδιά στίς πρώτες προσπάθειές τους, για νά σταθούν όρθια. Τό δεύτερο (βίστα) είναι λέξη της μεσαιωνικής δημοτικής, με λατινική προέλευση, που σημαίνει θέα.

Μπορεί τό νέο όνομα νά είναι εύχότερο, αλλά μά και καθιερώθηκε, και μάλιστα χωρίς νά ύπάρχη από πριν κάποια άρχαία ή άλλη τοποθεσία του χωριού, όπως έχει συμβεί άλλου, είναι μιά λέξη χωρίς πλατύ περιεχόμενο άκόμη.

Μή τό αλλάξης λοιπόν τό όνομά σου, γιατί είναι ό άπόηχος της μακρόχρονης ζωής αυτού του χωριού. Μόνο κάθε μιά προσθήκη για νά γίνει φανταχτερότερο και περεχτικότερο. Τι θά έλεγες αν τό όνομά σου γινόταν «Η βίγλα(*)» της Κουκουβίστας;

Με πολλή άγάπη και εύχές για μακροήμερευση και εύδοκίμηση.

(*) Βίγλα= σκοπία (λατινική λέξη).

‘Αθήνα 2-2-76

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΠΑΘΙΑΣ

‘Ωραία πρόταση για τή δημιουργία Ξενώνα στο χωριό μας κάνει ό συμπατριώτης μας Δημόσιος Ι. Μπουκουβάλας από τή Θεσσαλονίκη. ‘Ο έπιστολογράφος μας δέν είναι μόνο λόγια, είναι και έργα. Γιατί αυτός ανέλαβε και συγκέντρωσε τις ένισχύσεις στο Σύन्दεσμο των συμπατριωτών μας από τή Θεσσαλονίκη.

ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΞΕΝΩΝΑ

‘Αγαπημένη μου έφημεριδούλα,

Εϋχομαι νά έξακολουθής πάντοτε, νά μας θυμίζει, διαβάζογτάς σε, τους δεσμούς μας, με τήν ύπέροχη αυτή Έλληνική γωνίτσα που λέγεται Καλοσκοπή, μά και γρήγορα νά γίνης μεγάλη σέ μέγεθος, κυκλοφορία και ύλη.

‘Από τις στήλες σου, έπιθυμώ νά κουβεντιάσω, με κάθε Κουκουβιστιανό, μά και με όποιογδήποτε που έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τήν Καλοσκοπή, ένα καυτό και επίκαιρο, κατά τήν γνώμη μου, θέμα.

Είναι γεγονός, ότι σέ πολλούς από μας, γεννιέται ή έπιθυμία νά έπισκεφθούμε τήν γή που έζησαν οι γονείς και οι παπούδες μας.

‘Αμέσως λοιπόν δημιουργείται τό έρώτημα. Ποϋ θά μείνουμε; ‘Αν μέν ύπάρχη τρόπος νά βολευτούμε σέ συγγενικό σπίτι έχει καλώς. ‘Αν όχι, τί γίνεται; Μένουμε με τήν έπιθυμία άνεκπλήρωτη; Δέν τό βρισκόω λογικό.

‘Αν πάλι ή έπιθυμία αυτή έκφράζεται από πολύ περισσότερο κόσμο, που δέν έχει συγγενικούς δεσμούς μ' αυτή τήν γλυκειά γωνιά της Παρνασσίδας, μά που ή έπιθυμία τους νά τήν έπισκεφθούν είναι έξ ίσου έντονη με τήν δική μας, τότε νομιζω πως τό θέμα χρειάζεται περισσότερη

ΜΝΗΜΗ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

Τῷ ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΛΕΒΙΤΣΗ

Παραθέτουμε την θαυμάσια όμιλία του συγχωριανούς μας συγγραφέα Χρήστου Χ. Μαλεβίτση με τὰ εισαγωγικά λόγια του άξέχαστου καθηγητῆ Πανεπιστημίου καί συγχωριανού μας Γεωργίου Τ. Κόλλια, ὁ ὁποῖος εἶχε μεριμνήσει γιὰ τὴ δημοσίευσή της στὸν Γ' τόμο τῆς Ἑπετηρίδας τῆς Ἑταιρείας Στερεοελλαδικῶν Μελετῶν.

Ὁμιλία κατὰ τὴν συνεστίασιν τῆς 17ης Μαΐου 1973, τὴν ὁποίαν ὠργάνωσεν ὁ Σύνδεσμος Καλοσκοπιωτῶν, εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Βασιλεῦς Μίνως τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ κ. Χρ. Μαλεβίτσης ἀνήκει εἰς τὴν χορείαν τῶν διακεκριμένων διανοητῶν καί λογοτεχνῶν τῆς σήμερον. Ἡ ὁμιλία του ἀποτελεῖ ἄδρὸν καλλιπεδὸς σκιαγράφημα τῆς μεταπτώσεως τοῦ βίου, ἡ ὁποία δὲν παρatreπτεῖται ἀποκλειστικῶς καί μόνον εἰς τὴν Κουκουβίσταν (Καλοσκοπήν) Παρνασσίδος, ἀλλ' εἰς κάθε σχεδὸν χωρίον τῆς ὀρεινῆς ἰδίας Στερεᾶς Ἑλλάδος. Ἐπὶ πλέον ἡ ὁμιλία αὕτη φέρει σαφὴ καί συναρπαστικά τὰ γνωρίσματα τοῦ λαογραφικοῦ μελετήματος ἀποδιδόντος τὴν μετὰπτωσιν ἀπὸ τοῦ χθὲς εἰς τὸ σήμερον τῆς ζωῆς ἀνά τὸν εὐρύτερον χώρον τῆς Ρούμελης, τοῦ ὁποίου χώρου ἡ πολὺπλευρος μελέτη συνιστᾷ ἓνα τῶν βασικωτέρων στόχων τῆς Ἑταιρείας Στερεοελλαδικῶν Μελετῶν.

Γ.Τ.Κ.

Ἡ Καλοσκοπή θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὑπάρχῃ ἐπάνω στὸν χάρτη. Ἡ Κουκουβίστα ὅμως ἐδουρίσθη στὸν θρῶλο τοῦ παρελθόντος. Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ τελευταῖοι μάρτυρες τῆς ἀλλοτινῆς παρουσίας της. Εἴμαστε κομιστές μιᾶς μνήμης, πού ἐγγίζει τὸ ὕψος τῆς ἀγιότητος.

Τὰ βότανα τὰ ἀρωματικὰ φυτρῶνουν στὰ βουνὰ μετὰ τὴ φτενὴ γῆ. Ἡ Κουκουβίστα εἶχε λιγοστὴ γῆ καὶ ἄφθονον οὐρανόν. Τὴ γῆ τοῦ μόχθου καὶ τοῦ πόνου καὶ τὸν οὐρανόν τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς χαρᾶς.

**

Ὅ,τι συνέβη στὴν Κουκουβίστα, συνέβη σὲ ὅλα τὰ χωριά, καὶ ἰδίως τὰ ὀρεινά, τῆς πατρίδας μας. Αὐτὸ πού συνέβη ἦταν ἡ ἀνῆσιν τοῦ νεοελληνικοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἐνὸς πολιτισμοῦ δεμένου ὀργανικὰ μετὰ τὴ γῆ, τὰ φυτὰ, τὰ ζῶα, μετὰ τὴ γλώσσα, μετὰ τὸν βιολογικὸ καὶ τὸν ἱστορικὸ κορμὸ τοῦ Γένους. Ἐμεῖς ὑπῆρξα-

σκέψη καὶ ἐνργητικότητα ἀπὸ ὅλους ὅσους ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ καλὸ αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Ἐνας μικρὸς ἔστω στὴν ἀρχὴ Ξενῶνας, κάπου ἀνάμεσα στὰ ἔλατα δὲν θὰ ἦταν ὁχημὴ λύση.

Προτείνω λοιπὸν νὰ δημιουργηθῇ μιὰ ἐπιτροπὴ μετὰ σκοπὸ τὴν μελέτη, τὸν προγραμματισμὸ καὶ τὴν ἐξεύρεση τῶν χρημάτων γιὰ τὴν δημιουργία ἐνὸς τέτοιου ἔργου.

Πιστεύω πὼς ἡ ἀγάπη τῶν Κουκουβιστιανῶν γιὰ τὸν τόπο τους καὶ ἡ συμμετοχὴ ὅλων μας στίς δαπάνες ἐνὸς πραγματικῶ ὠφελίμου καὶ ἀπαραίτητου γιὰ τὸ χωριὸ μας ἔργου, γρήγορα θὰ δώσουν, στὴν Καλοσκοπή αὐτὸ πού μέχρι σήμερον τῆς λείπει.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενία

ΔΗΜΟΣ Ι. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ
Θεο)νίκη 6-1-1976

(Ἄς μᾶς συγχωρήσουν οἱ ἀναγνώστες πού δὲν προλάβαμε, λόγω πληθώρας ὕλης, νὰ δημοσιεύσουμε τίς ἐπιστολὰς τους. Στὸ ἐπόμενον Δελτίο, πού θὰ κυκλοφορήσῃ σύντομα, ἐλπίζουμε νὰ τίς συμπεριλάβουμε ὅλες).

με τέκνα καὶ μέτοχοι αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ, μετὰ τὴ συγκεκριμένη μορφή τοῦ κουκουβιστιανοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ γι' αὐτὸν μαρτυροῦμε.

**

Μιὰ συστάδα ψυχῶν, ποῖος ξέρει ἀπὸ ποῖα ἀνάγκη διωκόμενη, διάλεξε γιὰ οἰκητήριον τόπον τὴν πλαγιά πού κατηφορίζει ἀπὸ τὸ ξεροβούνι. Καὶ δέθηκε μαζί της ὅπως τὸ δένδρον δένεται μετὰ τὸ χῶμα. Τὸ γένος αὐτὸ τῶν κουκουβιστιανῶν διάπλωσε τίς ρίζες του στὸν ὀλόγυρα τόπον γιὰ νὰ ἀντλήσῃ τὰ μέσα συντηρήσεώς του. Δέθηκε μετὰ τίς πηγές, καὶ προπαντὸς μετὰ τὸ κεφαλόδεντρο, δέθηκε μετὰ τὸν τόπον τὸ ἄνδρον καὶ τὸν ποτιστικὸ σπέρνοντάς τον, δέθηκε μετὰ τὸ δάσος γιὰ νὰ ὑλοτομήσῃ, δέθηκε μετὰ τοὺς βοσκότοπους γιὰ νὰ θρέψῃ τὰ βοσκήματά του, δέθηκε μετὰ τὰ ζῶα, τὰ ἡμέρα καὶ τὰ ἄγρια. Μετὰ τοὺς ἀσσοὺς καὶ τίς ἀλεπούδες καὶ τοὺς λύκους, ἀνταγωνιστικά. Μετὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, φιλικὰ. Μετὰ τὰ κατοικίδια ζῶα, ἀγαπητικά· τὰ ὁποῖα τοῦ προσέφεραν τὸ γάλα τους, τὴ σάρκα τους ἢ τὸν θάρον μόχθου τους.

**

Εἶναι πολὺ συγκινητικὸ νὰ ἀναλογισθῇ κανεὶς ὅλον ἐκεῖνον τὸν λαὸ τῶν ἀγαθῶν ζώων, πού συνοικοῦσε καὶ συζοῦσε μετὰ τοὺς χωρικοὺς. Ἦταν καὶ αὐτὰ μιὰ τάξη ὄντων πού ἔφεραν τὰ ὀνόματά τους, τὴν ἱστορία καὶ τὸ πάθος τους, παράλληλα μετὰ τὴν ἱστορία καὶ τὸ πάθος τῶν ἀνθρώπων. Ὁ καθένας μας θυμᾶται ἐπὶ πονύμως ἀγαπημένα του ζῶα, ὅπως θυμᾶται ἀγαπημένα του πρόσωπα, πού χάθηκαν.

Ἄλλωστε ὅλος ὁ οἰκητήριος χώρος ἦταν ἐπᾶλληλα διαστρωμένος γιὰ τοὺς δύο λαούς. Μετὰ ἀπὸ τὸν κάματο τῆς ἡμέρας τὰ ζῶα ἡμέρευαν ἀναχαράζοντες στὰ κατώγεια, ἐνῶ οἱ χωρικοὶ ἔγερναν νὰ κοιμηθοῦν στὰ ἀνώγεια.

**

Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς ὑπῆρχε καὶ ἓνας ἥλιος κουκουβιστιανός. Τὸ χωριὸ μας ἐγνώρισε τίς ὠραιότερες αὐγὰς τοῦ κόσμου. Ἐνας ἥλιος τροπαιοφόρος ὑψωνόταν ἐπάνω ἀπὸ θεοτικὸν ὀρίζοντα καὶ καλοῦσε τοὺς κουκουβιστιανούς νὰ ξεκινήσουν γιὰ τὰ χωράφια τους. Ὁλος ὁ ζωτικὸς χώρος τῆς Κουκουβίστας ἀντιβόσκει ἀπὸ τὴ δράση τοῦ φιλόπονου λαοῦ. Τὸ τσεκούρι στὸ δάσος, φωνὲς ἐπικλητικῆς μετὰ τὸ «Ὅρα» ἀπὸ τίς ράχες, φωνὲς παρακινήτικῆς πρὸς τὰ ζῶα, φωνὲς τῶν παιδιῶν, θελάσματα, μουκανητά.

Τ' ἀπόσκια ἔπεφταν νωρίς, ἐνῶ ἐλαμπρύνονταν ἀκόμη οἱ κορυφαὶ τῆς Λειρίτσας καὶ τῆς Βίγλας, σὰ νὰ μὴν ἤθελε νὰ γνωρίσῃ τὸ θασιλεῖμα τούτῃ ἡ ἀδασίλευτὴ ἡμέρα.

**

Ἡ ἐνταση τῆς ἐπίμοχθης ἐργασίας δημιουργεῖ τὴν ἐνταση τῆς ψυχῆς. Καὶ ἡ στέρηση, τὴν ἀγιότητα τῆς πράξης. Καὶ ἡ πράξη τῆς ζωῆς ἀνυψώνεται σὲ βαρυσήμαντο περιστατικόν. Ἡ γέννηση, τὸ βάπτισμα, ὁ ἀρραθῶνας, ὁ γάμος ἦσαν γεγονότα μετὰ θάρον νόημα,

καμπές του βίου, άξιες για μνεία και για έορτασμό. Ο γάμος ήταν πολυήμερη έορταστική διαδικασία, στην οποία μετείχε όλόκληρο το χωριό. Σά να παντρεύονταν ο ουρανός με τη γη. Το συμπεθεριό ξεκινάει έορταστικά, τραγουδώντας:

ας πών' να δουν τὰ μάτια μου
πώς τὰ περάνει ή αγάπη μου
μήν ηδρε άλλου κι' αγάπησε
κι' έμένα με παράτησε...

Όλη ή έροτελεστία εκτυλίσσονταν κατά στάδια και κατά την τάξη του έθιμου. Η πράξη γίνεται έροπραξία' το περιστατικό του βίου εκμυθεύεται και ταυτίζεται με τον κοσμικό ρυθμό. Γι' αυτό και στην τελετή συμβάλλουν όλα τα συστατικά του πολιτισμού: Η γη με τὰ δώρα της, τὸ κρασί, τὸ μέλι, τὸ ρόδι, τὸ μῆλο, τὴν προθέντα. Η οίκοτεχνία με τὰ μαντήλια, τὰ ρούχα, τὰ προικιά. Τὸ γένος με τοὺς δεσμούς του αἵματος. Η χριστιανική παράδοση με τὸν εκκλησιαστικό καθαγιασμό. Η λαϊκή παράδοση με τὰ έθιμα, τὰ γαμήλια τραγούδια, τὰ μουσικά όργανα, τὸν χορό. Καί όλα αυτά σὲ έσωτερική όργανική ένότητα τέλειτο καλλιτεχνήματος.

Ο έτήσιος κύκλος τῆς φύσεως ταυτιζόταν με τὸν έτήσιο κύκλο τῶν έορτῶν, έτσι ώστε ή φυσική διαδικασία νὰ προσλαμβάνη πνευματική νοηματοδοσία. Υπήρχε μία εὐθεία ἀναγωγή τοῦ φυσικοῦ στο πνευματικό και τοῦ πνευματικοῦ στο φυσικό. Τοῦ Χριστοῦ, τῆς Λαμπρῆς, τῆς Παναγίας, τοῦ Σταυροῦ, ήταν χρονικές κορυφές με θαρύτητα κοσμική. Οί νηστείες, οί εκκλησιαστικές διαδικασίες, έσημάδευαν τὸν χρόνο και τὸν καθιστοῦσαν οὐσιώδη για τὸν βίο τῶν χωρικών. "Όταν θέλωμε πράγματι νὰ συμμετάσχουμε στο Θεο Πάθος ἀρκεί νὰ ἀναλογισθοῦμε μιὰ Μεγάλη Έβδομάδα στην Κουκουδίστα, τὴν εποχή πού ἀνθοῦσε ο πολιτισμός της. Τότε μόνο νοιώθαμε τὸ θαρυσήμαντο μέγεθος αὐτῶν τῶν ἡμερῶν. Καί ο θλιμμός τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ήταν θλιμμός όλόκληρης τῆς πλάσης.

Σήμερα μαῦρος οὐρανός
Σήμερα μαύρη μέρα
Σήμερα ὅλοι χλίζονται
και τὰ θουνά λυπῶνται....

Μόνον μέσα ἀπὸ μιὰ τέτοια ἐμδίωση τοῦ Πάθους ἀνίσταται ή ἀνεκλάλητη εὐδοκία τῆς Ἀναστάσεως.

Η ύπαρξη τοῦ κουκουδιστιανοῦ ήταν ῥριζα ἐδραιωμένη στο φυσικό και ιστορικό περιβάλλον για νὰ ὀρθωθῇ με ἀσφάλεια ὡς πρόσωπο. Όλοι μας γνωρίζαμε και άλλους οίκοισμούς, και άλλους ανθρώπους. Καί σπουδαίοι χαρακτήρες ὑπάρχουν παντοῦ. Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι μεροληπτῶ ὑπὲρ τῶν κουκουδιστιανῶν, ὅταν ξεαίρω τὸ ἀνδροπεπέξ ήθος των, τὸν βαθύ ψυχισμό τους και τὴν εὐγένεια τοῦ πνεύματός των πρὸς ὅτι ὀφηλὴ και ὠραία. Δὲν μοῦ διαφεύγουν και τὰ ἐλαττώματα. Ἀλλὰ ἐλαττώματα ἔχουν ὅλοι οί ἄνθρωποι, ἐνῶ προτερήματα λίγοι.

Πάνε πολλὰ χρόνια ὅταν καθισμένος σὲ συμπαθές

καφενείο τοῦ χωριοῦ μας, ἀναλογιζόμουν ἀκριβῶς τοὺς ἐκγλυφους χαρακτήρες τῶν συγχωριανῶν πού ἐμπαινόβγαιναν, με τίς γκλίτσες, με τὴ ψυχική τους ζεστασιά, με τίς οίκειες φωνές τους. Καί σκεφτόμουν πὼς ἂν τὸ χωριό μας ήταν αὐτόνομο ἄστυ, ὅπως ή ἀρχαία Ἀθήνα, δὲν θὰ μᾶς ἔλειπε οὔτε ο Περικλῆς, οὔτε ο Μιλτιάδης, οὔτε ο Θεμιστοκλῆς. Καί σὰς ὁμολογῶ πὼς με τὸν Θεμιστοκλῆ τὸν σαλαμινομάχο ἐπαρόμοιασα τὸν Θεμιστοκλῆ τὸν Ζαχαριᾶ. Ἰσως βοήθησε και ή συνωνυμία. Βρῆκα δὲ και τὸν Ἀλκιβιάδη, πού με τὴ γοητεία τοῦ ὁδήγησε τὴν Ἀθήνα στην καταστροφή. Ὅα μπορούσε νὰ ήταν ἐκεῖνος ο ὠραίος και εὐσταλὴς νεανίας, ο ἀρρενωπὸς και ἀσυλλόγιστος ἔφηβος, ο Ἀλέκος τοῦ Ἀλεξίου.

Εἶναι μακρὰ ή θεωρία τῶν προσώπων τῆς Κουκουδίστας πού συναπάρτισαν τὴν πινακοθήκη αὐτοῦ τοῦ λαϊκοῦ πανθέου. Καί εἶναι ὅλοι τους ἐπώνυμοι, με γλυπτές και ἀίδιες τίς μορφές των, με ἀλησμόνητα τὰ περιστατικά τοῦ βίου των. Συχνὰ ἀκούει κανεὶς στίς κουδέντες για τὸν Γεροκατανιώτη τὸν Θύμιο, για τὸν Γεροπασαλῆ τὸν Ἀντώνη, για τὸν Γεροσαχημάκη τὸν Θύμιο, για τὸν Γιανελωκώστα, για τὸν Χαρλαμάκο, για τὸν Βλαχογιώργο πού συνέδραμε τίς ταφές μέχρι πού θάψαν και τὸν ἴδιο. Καθὼς και για τίς θιδικές μορφές τῶν ιερέων, ὅπως τοῦ Παπαταξιάρχη ή τοῦ Παπακσιδά. Κουκουδιστιανοί εἶναι ο λαὸς τῶν ζώντων, ἀλλὰ και ο λαὸς τῶν κεκοιμημένων. Καί οί κεκοιμημένοι εἶναι πιὸ Κουκουδιστιανοί, για δυὸ λόγους: Ἐπειδὴ ἄφησαν τὰ ἐγκόσμια γνήσιοι μάρτυρες τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ, προτοῦ εἰσδῶλῃ ή ἀστικοποίηση. Καί ἐπειδὴ θὰ παραμείνουν πιστοὶ στον τόπο τους μέχρι τῆς συντελείας, καθὼς ἔγειραν νὰ ἀναπαυθοῦν ὑπὸ τὸ ἐλαφρὸ χῶμα τῆς πατρῴας γῆς.

Τὸ χοροστάσι τῆς Κουκουδίστας εἶναι σὰν τὸ ξέφυτο τοῦ σύμπαντος. Ἀτενίζει τὸν εὐρὺ ὀρίζοντα και τὸν μέγα οὐρανὸ ὑπὸ τὸ δασὺ φῦδι ἀγέρωχων βουνῶν. Ἐκεῖ κάθε πού ἀπολῶσε ή Ἐκκλησιά ἐστήνονταν ο ἔρρυθμος χορός, ἐνῶ τὸ λαϊκὸ μέλος ἐκμετροῦσε τὸ ὕψος τοῦ φρονήματος και εὐκόλυνε τὸν σκεδασμὸ τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ τοῦ εὐψυχου και στερημένου λαοῦ.

Ο σημερινὸς ἐπισκέπτης δὲν θὰ συναντήσῃ πλέον τὴν πατροπαράδοτη λιτότητα, πού ἐξέθρεφε ή ἔνδεια. Οὔτε ὅμως θὰ ἀντικρύσῃ χαρωπὸς χορευτὴς. Καί δὲν θὰ ἀκούσῃ πλέον ἀδόμεινα τὰ θαυνώδη και ἐναρμόνια τραγούδια τῆς Κουκουδίστας. Οί χορευτὴς τῆς ἐσκόρπισαν και ἐσιώπησαν, σὰ νὰ τοὺς κατέλαβε ή θαρθυμία μιᾶς ἀτελεύτητης μέριμνας, χωρὶς ἀνάπαυλα.

Τίς προάλλες ἀνηφόριζα τὴν ὁδὸ Πανεπιστημίου, καθὼς λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ Ὁφθαλμιατρεῖο, εἶδα ἕνα σταματημένο μικρὸ αὐτοκίνητο. Τὸ καπὼ ήταν σηκωμένο και κάποιος περιεργαζόταν ἐμβριθῶς τὴ σταματημένη μηχανή. Ἐξεπλάγην ὅταν πλησιάζοντας εἶδα πὼς ο αὐτοσχέδιος μηχανικός ήταν ο ξάδερφός μου, ο Γιῶργος τῆς Βάγιας. Σκυμμένος ἀκόμη, ἔστρεψε τὸ πρόσωπό του, πού μοιάζει περισσότερο τοῦ πατέρα μου ἀπὸ ὅσο τὸ δικό μου, και μοῦ χαμογέλασε με τὸ ἐγκάρδιο κουφέικο χαμόγελο. Στην πολύδοη ὁδὸ τοῦ ἄστεως, δυὸ

κουκουδιστιανοί άμνηχανούσαν επάνω από μιá μηχανή που δέν έδελάζε. Έφυγα θυτισμένος σέ σκέψεις.

**

Έβρισκα πολύ μακριά πλέον από την Κουκουδίστα. Τώρα που οί δεσμοί του πολιτισμού αυτού κατελύθησαν, αντιλαμβάνομαι ολόένα και περισσότερο τό σοφό, αυτόφες σχέδιό του. Άκριβώς τώρα, που τά νερά από τις πηγές τρέχουν άνεργα, που τά λειθάδια χλοίζουν ματαίως, που ο ήχος της καμπάνας είσχυρεϊ σέ βουβά σπίτια, και που τό χοροστάσι έγινε άμαξοστάσι.

Στά εγκαταλειμμένα χωράφια άρχισε νά προβάλλη τόν θόσανό του ό σφριγγλός έλατος. Τήν αυλάια στην τελευταία πράξη τών πολιτισμών, τήν αύρει τό παραπέτασμα τών δένδρων. Οί πρώτοι Κουκουδιστιανοί έξώθηκαν τό δάσος για νά οικήσουν τόν τόπο. Τώρα που ό τόπος έρημύνεται, άρχισε ή επιστροφή του δάσους. Ήδη κατελήφθησαν τά άνωδρα. Καί τό δάσος προχωρεί προς τά ποτιστικά, που παραμένουν άπότιστα.

**

Ή έξοδος τών χωρικών προς τίς πόλεις είναι τό άποτέλεσμα της εκδοιομηχανίσσεως. Ή θύελλα του έξαστισμού που σκηώθηκε στην Εύρώπη τόν περασμένο αιώνα, πλήσσει τώρα τήν όρεινή Ελλάδα. Βεβαίως ή διαδικασία αυτή προσφέρει καλύτερους όρους διαβιώσεως. Τούτο όμως συμβαίνει με τήν ταυτόχρονη κατάρρευση του αιώνόδου λαϊκού πολιτισμού. Καί τούτο σημαίνει στέρευση της βιολογικής και πνευματικής πηγής του Έθνους. Ο νέος πολιτισμός είναι τεχνολογικός, χωρίς ψυχικό και πνευματικό βάθος — πράγμα που άφθόγως διέθετε ό λαϊκός πολιτισμός. Αυτή ή άπώλεια του έσωτερικού πλούτου του λαού άσφαλώς θά έχη όλετήριες επιπτώσεις στο μέλλον.

Όσο προχωρούμε προς τό τεχνολογικό μέλλον τόσο θά γίνεται και πιο περιπαθές και πιο ευώδες τό όρεινό άθος της Κουκουδιστιανής έσωτερικής ζωής. Όπως γίνεται πιο ευώδης ή ρίγανη στις πλαγιές της Κατράχης, όταν τή δέρνει ή βροχή.

**

Ήδη συνωθούνται μέσα μιας μνήμης ίερές από τήν άλλοτινή ζωή του χωριού. Ή μάνα τή στιγμή που θγάξει τό ζεστό φως από τόν φούρνο. Ή αδελφή που ποτίζει άνάμεσα στις ψαουλιές, τραγουδώντας έρρυθμια με τό κελάρυσμα του νερού. Ο πατέρας που επιστρέφει κατάκοπος από τή στράτα. Ή φωνή του αδελφού από τό χαγιάτι. Οί σκαμμένες όψεις τών χωρικών τό δράδυ στο καφενείο, κάτω από τό πελιδνό φως, στην όρμεια μυρωδιά του στριφτού τσιγάρου.

Μορφές άίδιες, μαρμαρωμένες, ίδια άγάγια μιας βασιλειμένης ζωής που θυτίστηκε στο άνεπίστροφο παρελθόν, και επιδιώκει σ' έμάς ως άγια μνήμη.

Ή Κουκουδίστα μας έγέννησε, μας άνέθρεψε με τό λιγοστό φως της και τό πολύ ήθος της. Όσάν στοργική μητέρα μας έφίλησε στο μέτωπο, με τό φιλί της τό βασιλικό. Ός μάνα μας καρτερεί, ενώ έμείς ξέρομε πως ποτέ δέν θά ξαναγυρίσουμε.

Όταν άνθισή ό ξέρακας και θγάλη νιο θλαστάρι τότε μάναμ' νά καρτερής, τότε νά περιμένης.

16 Μάου 1973

ΧΡΗΣΤΟΣ Χ. ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ

ΝΑ ΜΗ ΛΕΙΨΗ ΚΑΝΕΙΣ

άπό τό μεγάλο ΕΤΗΣΙΟ ΧΟΡΟ του Συνδέσμου μας, που θά γίνη τό Σάββατον

13 Μαρτίου 1976 άπό ώρα 9 μ.μ.

ΣΤΟ ΚΟΣΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΜΟΝΣΕΝΙΕΡ

Μηθύμνης 41 - Πλατεία Άμερικής

Πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα

ΕΛΑΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΝΑ ΓΛΕΝΤΗΣΟΥΜΕ

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΙΑΝΑ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Φέρομεν εις γνώσιν τών συμπατριωτών μας ότι από 20ης Φεβρουαρίου 1976 λειτουργεί ένταύθα και επί της όδοϋ Άκομινάτου άριθ. 39 (Πλατεία Βάθης) Βιβλιοχαρτοπωλείον, υπό τήν διεύθυνσιν της Δίδος ΒΑΓΙΑΣ Π. ΚΥΡΙΤΣΗ

Τό κατάστημά μας διαθέτει έγκυκλοπαιδείας πάσης εκδόσεως, άλλα και πολλά άλλα βιβλία με τήν καταπληκτικήν προς γνωριμίαν του καταστήματός μας έκπτωσησιν 30 % έως 40 %.

Με έπιστολήν ή τηλεφώνημά σας έχετε ό.τι ζητήσετε. Με εύκολία πληρωμής ή έκπτώσεως μειώνεται κατά περίπτωσιν 20 % — 10 %.

Τηλ. 520.395 - 8834.757

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘ. ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Δέχεται κάθε μέρα

άπό 5—7 μ.μ. Άκαδημίας 15

Τηλέφ. 615.942

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Όσοι παρακολουθούν τίς μακροσκελείς συνέχειες που δημοσιεύει μιá από τίς μεγαλύτερες άπογευματινές εφημερίδες Άθηνών «ΤΑ ΝΕΑ», θά είδαν ότι ξανάρχεται στην επικαιρότητα τό όνομα του χωριού μας και νά μνημονεύεται πάνω άπό 20 φορές όνομαστικώς, πράγμα που μαρτυρεί, όπως όλοι ξέρουμε, πόσο είχε συνδεθή με τήν Έθνική Άντίσταση. Άνεξάρτητα από τίς πεποιθήσεις του καθενός, κανείς δέν μπορεί νά άμφισβητήσει τήν προσφορά τών κατοίκων του χωριού στα δύσκολα χρόνια της κατοχής.